

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну
Кафедра дизайну інтер'єру і меблів

УДК:72.012:747:027.625

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

здобувача освіти першого (бакалаврського) рівня
на тему: «Дизайн–проект інтер'єру приміщення бібліотеки для дітей»

Виконала: здобувачка освіти групи БДс2–19
спеціальності 022 Дизайн
освітньої програми Дизайн (за видами)
спеціалізація 022.03 Дизайн середовища
Юлія ДЯДЧЕНКО

Науковий керівник:

д.арх., проф. Вадим АБИЗОВ

Рецензент: к.мист. Данило КОСЕНКО

Київ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну

Кафедра дизайну інтер'єру і меблів

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Дизайн (за видами)

Спеціалізація 022.03 Дизайн середовища

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри
дизайну інтер'єру і меблів
к. мист. Данило КОСЕНКО

«_____» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

першого (бакалаврського) рівня

Дядченко Юлії Русланівні

1. Тема кваліфікаційної роботи: Дизайн–проект інтер'єру приміщення бібліотеки для дітей. Науковий керівник роботи: Абизов Вадим Адільевич, д.арх., проф. затверджені наказом КНУТД від «11» травня 2023 року № 100 уч.
2. Строк подання кваліфікаційної роботи: червень 2023 року.
3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: наукові публікації, навчальна література та дослідження дизайн-проекування інтер'єрів бібліотек.
4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити): Вступ, Розділ 1 Аналіз досвіду проектування інтер'єрів дитячих бібліотек, Розділ 2 Особливості дизайну інтер'єрів дитячої бібліотеки в заданих умовах, Розділ 3 Розробка дизайн–проекту інтер'єру бібліотеки для дітей, Загальні висновки, Література, Додатки.
5. Дата видачі завдання 06 лютого 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	05.05.2023	
2	Розділ 1 Аналіз досвіду проектування інтер'єрів дитячих бібліотек	05.05.2023	
3	Розділ 2 Особливості дизайну інтер'єрів дитячої бібліотеки в заданих умовах	12.05.2023	
4	Розділ 3 Розробка дизайн-проекту інтер'єру бібліотеки для дітей	19.05.2023	
5	Висновки	19.05.2023	
6	Оформлення дипломної роботи	26.05.2023	
7	Здача кваліфікаційної роботи на кафедру для рецензування (за 14 днів до захисту)	31.05.2023	
8	Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність текстових співпадінь та помилок (за 10 днів до захисту)		
9	Подання кваліфікаційної роботи на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	07.06.2023	

Здобувач освіти

Юлія ДЯДЧЕНКО

Науковий керівник роботи

Вадим АБИЗОВ

Рецензент

Данило КОСЕНКО

АНОТАЦІЯ

Дядченко Ю.Р. Дизайн–проект інтер'єру приміщення бібліотеки для дітей – Рукопис.

Кваліфікаційна робота за спеціальністю 022 Дизайн – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2023 рік.

У кваліфікаційній роботі надані результати дослідження комплексного підходу до проектування дизайну інтер'єру приміщення бібліотеки для дітей в заданих умовах. Проаналізовано основні вимоги довідкової та нормативної літератури по проектуванню бібліотек, залежно від їх типології. Розглянуто основні прийоми зонування в бібліотеках. З'ясовано особливості використання матеріалів, обладнання й меблів в бібліотеках. Проаналізовано значимість підбору освітлення в бібліотеках. Досліджено різноманітність стилістичних рішень для проектування інтер'єру бібліотеки. Виявлено сучасні тенденції в дизайні інтер'єру бібліотеки. Опрацьовано основні характеристики та функціональне призначення об'єкту проектування. Виконано технічне завдання до проектування інтер'єру бібліотеки. Обґрунтовано концепцію дизайн-проекту та основні конструктивні рішення. Зроблено функціональне планування, об'ємно-просторові та художньо-естетичні рішення інтер'єру бібліотеки. Виконано креслення інтер'єру бібліотеки та його візуалізацію.

Ключові слова: *дизайн інтер'єру, бібліотека для дітей, типологія дитячих бібліотек, організація просторів, прийоми зонування, дизайнерський проєкт.*

SUMMARY

Diadchenko Y.R. Design–project of the interior of the library premises for children - Manuscript.

Qualification work in specialty 022 Design - Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv, 2023.

The qualification work presents the results of the research of a comprehensive approach to the design of the interior design of the library premises for children under the given conditions. The main requirements of the reference and normative literature regarding the design of libraries depending on their typology are analyzed. The main methods of zoning in libraries are considered. The peculiarities of the use of materials, equipment and furniture in libraries have been clarified. The importance of lighting selection in libraries is analyzed. The variety of stylistic solutions for the interior design of the library was studied. Modern trends in library interior design are revealed. The main characteristics and functional purpose of the design object have been developed. The technical task for designing the interior of the library has been completed. The concept of the design project and the main constructive solutions are substantiated. The functional-planning, volume-spatial and artistic-aesthetic solution of the interior of the library was carried out. The drawing of the interior of the library and its visualization have been completed.

Keywords: interior design, library for children, typology of children's libraries, organization of spaces, zoning techniques, design project.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 АНАЛІЗ ДОСВІДУ ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕК.....	11
1.1 Огляд літературних джерел за темою та загальні вимоги до проектування бібліотек	11
1.2 Основні функціонально-планувальні рішення та прийоми зонування приміщень обраного типу	17
1.3 Особливості використання обладнання та матеріалів в інтер'єрі бібліотек	19
1.4 Види та прийоми освітлення закладів освітнього характеру	22
1.5 Аналіз реалізованих проєктів інтер'єрів дитячих бібліотек в Україні та за кордоном	25
Висновки до розділу 1	31
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ДИТЯЧОЇ БІБЛІОТЕКИ В ЗАДАНИХ УМОВАХ	34
2.1 Загальна характеристика об'єкта проектування	34
2.2 Функціональне призначення об'єкта проектування.....	36
2.3 Вихідні дані та технічне завдання до проектування інтер'єру бібліотеки	38
2.4 Обґрунтування концепції дизайн-проєкту дитячої бібліотеки	40
Висновки до розділу 2	45
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ ІНТЕР'ЄРУ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ	47
3.1 Функціонально-планувальна структура об'єкта проектування	47
3.2 Композиційно-просторова організація об'єкта проектування	51
3.3 Художньо-естетичні рішення дизайну інтер'єру об'єкта проектування...	53
3.4 Креслення та візуалізації дизайн-проєкту	55
Висновки до розділу 3	66
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70

ДОДАТКИ.....	74
Додаток А.....	75
Креслення та візуалізації.....	75
Додаток Б.....	103
Опубліковані тези за темою та сертифікат за участь в V Міжнародній науково-практичній конференції.....	103
Додаток В.....	108
Ілюстративний планшет.....	108
Додаток Г.....	109
Таблиця 1. Експліація зонування.....	109
Додаток Д.....	110
Таблиця підбору меблів для дітей дошкільного віку.....	110
Додаток Е.....	111
Норми штучного та природного освітлення виробничих приміщень (витяг з „Будівельних норм та правил“.....	111

ВСТУП

Бібліотека для дітей - це простір, який поєднує в собі інформаційну, культурну та освітню складові, а також збирає та зберігає документи, книги для загального користування, крім цього проводить довідково-бібліографічну роботу. Дитяча бібліотека є не тільки простором для інтелектуального розвитку і пізнання нового, але й механізмом впливу на культурну ситуацію в суспільстві. Інформаційний простір дитячої бібліотеки слід розглядати як якісну характеристику мікросоціуму, від якої багато в чому залежить успішність адаптації дитини в соціальному середовищі та освоєння нею культури суспільства.

Так як головним завданням бібліотек завжди було збирання, зберігання, поширення, виробництво та використання загальнодоступної інформації то на сьогодні бібліотеки повинні ще перетворювати інформацію в цінний національний потенціал, від якого може залежати сталий розвиток усього суспільства. Необхідно враховувати і те, що в наш час значно змінюються способи творення інформації її дуже легко знайти в Інтернеті, більшість дітей просто не хочуть шукати щось в книгах. Для того щоб привернути увагу підростаючого покоління до бібліотек потрібно розкрити сенс і специфіку цих закладів, зрозуміти які бібліотеки будуть цікавими в дизайні і наповненні необхідною інформацією, дослідити їх розвиток, історію, проаналізувати вітчизняні та закордонні проекти. Сучасна дитяча бібліотека – це не просто книгозбірня, а інформаційний та краєзнавчий центр. Основою нової філософії організації простору для дітей є теорія різноманітного інтелекту, яка вимагає проведення інноваційних перетворень в дитячій бібліотеці. Середовище для дітей вимагає врахування наступних аспектів їх розвитку: фізичного; мовного; інтелектуального; особистісного; міжособистісного. Важливим є також питання вільного доступу до інформації, а це:

- інформативність, що допомагає користувачеві швидше адаптуватися в бібліотеці;
- різноманітне бібліотечне та бібліографічне обслуговування;

- оптимально зручна організація фондів з переважним їх розміщенням у відкритому доступі, що створює сприятливі умови для продуктивного пошуку;
- кваліфікація бібліотечних працівників, які мають допомагати читачам у пошуку та виборі документів.

Сьогодні бібліотеки є складним комплексом різноманітних за своїм призначенням культурно-просвітницьких приміщень і досить часто включають до свого складу конференц-зали, кінозали і лекційні аудиторії, медіа-центри та ін.

Комп'ютерна техніка й засоби зв'язку дають можливість бібліотекам з економічною вигодою для себе переорієнтуватися зі стратегії володіння важливими інформаційними ресурсами до забезпечення доступу до неї.

Проблема оновлення простору бібліотек як соціального середовища та, відповідно, їх інтер'єру та архітектурного середовища в останні роки сприяла появі різноманітних наукових праць на цю тему. При проектуванні сучасної бібліотеки для дітей можна звернутися до принципу «Чотири простори бібліотеки» (автори-укладачі О. Бояринова, О. Бруй, Л. Лугова, Я. Сошинська, І. Шевченко), «З історії спорудження бібліотечних будівель» (автор Артамонова С.), «Книга про архітектуру бібліотечних будівель» (автор Л. Н. Грицай). У даних книга досліджено історичний екскурс, що адаптований експертами для застосування у бібліотеках України. Загальну концепцію кожного простору доповнюють дизайнерські рішення, ідеї щодо змістовного наповнення, приклади послуг та сервісів, що пропонує бібліотека. Автори проекту орієнтуються на концепцію публічного бібліотечного простору, який об'єднує в собі багато функцій [3,16,38].

Мета кваліфікаційної роботи – визначення композиції, функціонального зонування, художньо-образних характеристик бібліотеки та розробка власного дизайну інтер'єру бібліотеки для дітей.

Для досягнення поставленої мети ставилися наступні завдання:

1. Аналіз літературних джерел за темою та загальні вимоги до проектування бібліотек.

2. Основні функціонально-планувальні рішення та прийоми зонування приміщень обраного типу.

3. Особливість використання обладнання та матеріалів в інтер'єрі бібліотек.

4. Види та прийоми освітлення закладів освітнього характеру.

5. Аналіз реалізованих проектів інтер'єру дитячих бібліотек в Україні та за кордоном.

6. Ергономіка дитячих бібліотечних приміщень.

7. Загальні положення та вихідні дані.

8. Простір до перепланування.

9. Планувально-зонувальне рішення.

10. Дизайн-концепція закладу і кольорова гамма.

11. Підбір матеріалів, меблів, обладнання, освітлення.

12. Авторські розробки.

Об'єкт дослідження – приміщення бібліотеки для дітей в будівлі Київського палацу дітей та юнацтва.

Предмет дослідження: є теоретичні, методичні, практичні питання дизайн інтер'єрів бібліотеки для дітей.

Методи дослідження: теоретичною і методологічною основою дослідження стали праці вітчизняних і зарубіжних науковців. У роботі використано такі методи досліджень: аналіз і синтез, порівняльний аналіз, монографічний, абстрактно-логічний, інші.

Обсяг і структура кваліфікаційної роботи. Дипломний бакалаврський проект складається зі вступу, 3 розділів, загальних висновків, списку використаних джерел 40 найменування) та додатків. Загальний обсяг бакалаврського проекту становить 73 сторінки комп'ютерного тексту (без додатків). Додатків 6 на 38 ст., 31 рис.

РОЗДІЛ 1

АНАЛІЗ ДОСВІДУ ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ДИТЯЧИХ БІБЛОТЕК

1.1 Огляд літературних джерел за темою та загальні вимоги до проєктування бібліотек

Бібліотека – це заклад, де збираються та зберігаються книги. Назва походить від грецького: біблїон – книга, теке – водойма.

Перші бібліотеки з'явилися в третьому тисячолітті до нашої ери. В Єгипті за часів стародавньої держави, а саме IV династії, яка правила в 2600-2480 роках до нашої ери, жили два жерці, сановники при дворі фараона Хеопса, яких можна назвати бібліотекарями. Можна сказати, що вже тоді були приміщення, де зберігалися важливі державні документи, листи, списки.

Існували бібліотеки і в Месопотамії. У XIX столітті в палаці асиро-вавилонського царя Санхериба, заснованому його онуком Ашшурбаніпалом, була виявлена бібліотека. Бібліотека містила близько 25 000 клинописних глиняних табличок. Кожна з них містила наприкінці текст про те, що вона є власністю Ашшурбаніпала, «царя світу, царя Ассирії». Таблички були доповнені бібліотечним каталогом, поділеним на розділи [7, 8].

У Греції найдавнішою вважалася бібліотека тирана Полікрата на острові Самос, заснована в VI столітті до нашої ери.

Проте найвідомішою була бібліотека в Олександрії - бібліотека Птолемеїв, яка в період свого розквіту налічувала до 700 000 сувоїв папірусу. Зібрані видання слугували переважно вчителям і викладачам підмогою при проведенні занять.

З часом греки стали все більше переходити на письмову форму вираження думок. Удосконалилася форма книги, почала зростати кількість книг у суспільстві [3].

Історія появи бібліотек у Римі тісно пов'язана з Давньою Грецією. З тих пір як перші книги завозилися до Риму з Греції як цінні матеріали. За часів

Римської республіки почали виникати приватні бібліотеки, які в I столітті до н.е. вже не були рідкістю. Їх створювали в приватних будинках. Римляни охоче клали сувої папірусу в терми, які були місцем для світських зустрічей, бесід і дискусій про філософію і політику [16].

Ідея створення першої публічної бібліотеки, як повідомляється, була подана самим Цезарем, який призначив організатором цього підприємства шановного вченого Варрона. Несподівана смерть Юлія Цезаря не дозволила йому завершити план, але через п'ять років після його смерті Гай Асіній Полліон береться за цю ідею. У 39 році до нашої ери Гай Асіній Полліон заснував першу публічну бібліотеку на Римському форумі в Храмі Свободи. Бібліотека містила грецькі та латинські книги, призначені для загального користування.

У середні віки розвиваються монастирські та церковні бібліотеки, а потім університетські. Основною функцією цих бібліотек було збирання та видання книг. Вони розміщувалися в спеціальній прибудові, поряд з церквою. Кімната була і читальнею, і місцем для зберігання книг. Цінні роботи (для захисту від крадіжки) приковували до столів, а решту розміщували в шафах. Усі середньовічні бібліотеки були приватними або мали строго визначене коло користувачів. І тільки в епоху Відродження вони стали доступні всім верствам населення.

Придворні бібліотеки, які створювалися при королівських дворах, мали вузьку соціальну сферу.

Лише в XV—XVI століттях, коли книгодрукування набуло поширення, відбулися значні зміни. Почали виникати буржуазні бібліотеки. Пізніше, на рубежі XVII-XVIII століть, більшість бібліотек стали публічними.

У XVIII-XIV століттях наука швидко розвивалася і почали з'являтися бібліотеки вчених товариств. На початку XX століття бібліотеки набули рангу соціально-культурних установ.

Англійська письменниця Енн Файн якось сказала, що життя змінюється, а бібліотеки намагаються йти в ногу з часом. Та чи завжди маленькому читачеві

комфортно в новому будинку? Варто не забувати, що бібліотека – це не клуб, не кафе, не дитячий садок і навіть не філія навчального закладу. Так, вона може бути багатофункціональною, але перш за все вона повинна залишатися Бібліотекою [39, с.14-16].

Про поняття «бібліотечний простір». В останні роки бібліотечна справа розглядає бібліотечний простір лише з точки зору функціональності. Але зараз визначилися провідні принципи його організації: відкритість, доступність, прозорість [3, с. 507-509].

Бібліотечний простір можна визначити як синтез архітектурно-будівельних, професійних і бібліотечних рішень. Але це не лише архітектура будівлі, дизайн інтер'єру, естетична складова, комфорт обслуговування тощо, це ще й віртуальний простір бібліотеки [4, с. 26-27].

У цьому плані відкритість стає для бібліотеки можливістю подолати усталений образ нудного офіційного культурно-освітнього закладу. Бібліотека стає культурно-соціальним центром, орієнтованим на задоволення та випередження будь-яких індивідуальних запитів. А її дизайн є, на думку С. Г. Матліної, інструментом перекодування стереотипних уявлень про бібліотеку [19].

Сьогодні вимогою є зосередження на мінливому характері соціальних і культурних очікувань громадськості, а отже, і на діяльності бібліотеки. Не слід плутати «традиційність» із «стійкістю». Друге завжди гальмує розвиток.

Високі темпи впровадження інновацій принципово змінюють зміст праці. Але за відсутності оптимальних архітектурних рішень [34, с. 90], розрахованих на випереджувальний режим, нові підрозділи розміщуються у функціонально невідповідних приміщеннях. Бібліотечний простір втрачає свою цілісність, а бібліотечне обслуговування є властивістю системності. Це лише один із прикладів підпорядкування бібліотечних реалій просторовій складовій [38].

Ще один міф – про єдиний характер діяльності бібліотек одного типу. Бібліотечна архітектура України – це типові будівлі. Але зовнішній вигляд

бібліотеки має показувати людям, що перед ними соціально-культурна та інформаційна установа міста чи області, яка не має аналогів [8, с. 38-40].

Нові бібліотечні будівлі в нашій країні майже не будуються. За відсутності фінансування благоустрій бібліотечного простору часто зводиться до спроб спеціалістів творчо підійти до справи. І добре, якщо це підтримано колегами – тоді через деякий час можна буде говорити про бібліотеку, яка набула свого обличчя, свого іміджу [16, с. 30].

Основні вимоги до приміщення. Важливо знати, що станом на 2015 рік серед діючих в Україні Державних будівельних норм відсутні чіткі норми та рекомендації щодо проектування та будівництва бібліотек різного типу. Відсутні нові нормативи щодо структури та форми бібліотечних будівель, їх проектування, будівельно-конструктивного, техніко-технологічного забезпечення. Сьогодні архітектори та дизайнери використовують нормативні вимоги, розроблені ще за радянських часів. Крім того, необхідно враховувати ряд вимог, характерних для будівель такого типу [7, с. 31].

Колірне рішення має відповідати архітектурно-композиційному рішення, а також враховувати психофізіологічний вплив (не можна забувати, що колір може пригнічувати) кольору та його відбивні властивості, які залежать від фактури стіни та насиченості кольорів. Чим світліше тон, тим вище його світловідбиваюча здатність. Гладкі поверхні відбивають світло більше, ніж фактурні [27, с. 190].

Там, де діти проводять багато часу, не рекомендується використовувати контрастні поєднання - це відволікає від роботи. Тони повинні бути спокійними. Дитячі малюнки, рослини, барвисті книжкові виставки – нестационарні колірні акценти здатні пожвавити кімнату. Яскраві кольори можна використовувати також у вестибюлях, холах, аудиторіях, лекційних та демонстраційних аудиторіях тощо [14, с. 27]. З початку ХХ ст. бібліотечні зали помітно пожвавішали. На зміну темним кольорам деревини прийшли сильно вибілені жовто-вохристі відтінки. До кінця століття перемогли яскраві живі фарби. У багатьох кімнатах біла техніка стала

переважати, але кімнатні рослини і окремі елементи інтер'єру яскравих кольорів обов'язково контрастують з її білизнаю.

Щоб привернути увагу дитини, бібліотека [23] має використовувати в інтер'єрі добре освітлені та барвисті інформаційні стенди, але на абонементі слід уникати контрастних поєднань. Залежно від ступеня освітлення колір може змінюватися. Так, лампи денного світла не можна використовувати в приміщеннях з темно-синіми, фіолетовими або зеленими стінами, а також у приміщеннях, вікна яких виходять на північну сторону.

Привертає увагу несподіване колірне рішення [2]. Наприклад, яскрава пляма в кінці довгого коридору або ряд полиць. Окремо стоячі радіатори опалення можна пофарбувати в яскраві кольори. Інакше кажучи, кольором можна зонувати: наприклад, відділ художньої літератури може бути блакитним, історичний – оранжевим тощо.

Виразність і простота досягаються гармонією архітектурного простору зі світлотіньовими і фактурно-кольоровими рішеннями. У дитячих бібліотеках це має велике виховне значення, що сприяє формуванню у дітей художнього смаку [12].

Велику увагу слід приділяти освітленню вестибюлів, холів, сходів, переходів. І тут потрібно використовувати комбіноване освітлення — природне і штучне. Виставкові зали або майданчики повинні мати додаткові джерела світла. А в читальних залах на кожному робочому місці повинна бути настільна лампа (Додаток Е).

Рослини не тільки прикрашають інтер'єр, зволожують повітря, але і підтримують сприятливий мікроклімат. Плюс вони впливають на сприйняття простору. Наприклад, кучеряві рослини, спрямовані вгору, можуть створити відчуття більш високих стель. Розміщувати рослини слід на спеціальних підставках різної форми або в діжках. Під ними не можна використовувати бібліотечні меблі та обладнання. До вибору квітучих кімнатних рослин слід підходити дуже ретельно, тому що серед дітей може бути алергії. Наявність

акваріума в бібліотеці цілком припустимо і навіть бажано - це теж створює сприятливий мікроклімат.

Розробляючи інтер'єр, важливо створити чітку систему покажчиків як для дітей, так і для бібліотекарів. До перших знаків відносяться табличка на фасаді будівлі, покажчик режиму роботи, покажчики входу та виходу [21, с. 55-57]. В середині бібліотеки система покажчиків має діяти як орієнтир. Знаки можуть бути кольоровими, але не повинні розташовуватися на висоті більше 2,4 м.

Важливо пам'ятати, що дитина любить читати не тільки сидячи, а й лежачи, любить побути на самоті, сховатися [24, с.1-10]. Тут можна облаштувати так звані «ями» для читання - поглиблення в підлозі з м'яким килимом і подушками. З різнокольорових коробок різного об'єму і однакових подушок можна створити пірамідку для читання. Також в стінах можна передбачити комірчи-ніші. Біля стійок можна розташувати ніші. Зали, де використовуються звуковідтворювальні пристрої (у нотному відділі, фонотеці, дискотеці), повинні мати добре звукопоглинання. Місця для читання повинні бути обладнані навушниками. Найсучаснішим вважається зосередження всіх страв на одному столі або підставці з вільними місцями навколо. Меблі тут використовуються звичайні [13].

Приміщення обладнані системами центрального водяного опалення та припливно-витяжної вентиляції згідно ДБН. Найбільші дитячі бібліотеки за відповідного техніко-економічного обґрунтування допускається обладнувати читальні зали та фондосховища системою кондиціонування повітря [10, с. 9–26].

У приміщеннях малих і середніх дитячих бібліотек допускається система витяжної вентиляції з природною вентиляцією (у санвузлах - з механічною).

Електрообладнання та штучне освітлення здійснюються відповідно до «Інструкції з проектування електрообладнання громадських будівель», «Правил улаштування електроустановок» та ДБН В.2.5-28-2006 «Інженерне обладнання будинків і споруд» та «Природне та штучне освітлення» [28,29].

1.2 Основні функціонально-планувальні рішення та прийоми зонування приміщень обраного типу

Принцип «one room library» – композиційно вільне планування, простори, що перетікають з однієї кімнати в іншу, сприяють цілісному освоєнню відвідувачами всієї будівлі, а не окремої її частини; людина, яка прийшла на виставку, може зацікавитися бібліотекою і продовжити своє перебування в ній.

Єдиний простір розділений на три зони:

- зона адміністративних приміщень;
- зона приміщень культурно-масової роботи;
- ядро, яке об'єднує всі служби, пов'язані з читанням: абонемент, читальні зали, дорослий і дитячий відділи, згруповані навколо одного відділу, де здійснюється прийом і реєстрація нових читачів, видача і прийом книг.

Ця схема дозволяє правильно розподілити рух читацьких і книжкових потоків, шляхи руху персоналу.

Крім основного приміщення, сучасна бібліотека має місце для проведення культурно-масових заходів. Діяльність буває двох видів: слухаюча та споглядальна. Обидва вони вимагають активної участі глядачів, їх творчої діяльності. Для бібліотекарів це перехід від простого розповсюдження інформації до введення бібліотеки в соціально-культурне поле [1].

Що стосується самої будівлі, то стратегія її пасивного впливу замінюється стратегією її активної участі. Це пересувні виставкові зали, музеї, медіатеки, гуртки, зали для проведення конференцій і показу фільмів, ігротеки. Усі ці простори взаємопов'язані та легко змінюються.

Приміщення можуть бути згруповані в блоки за принципом функціонального призначення та схожості режимів роботи.

Зовні видно функціональні відмінності приміщень: наприклад, різна висота і пропорції вікон. Великі вікна можна використовувати як вітрини. Проте зали для зосередженої роботи ізолювані від вуличної метушні та шуму.

Так як підлітки не люблять перебувати поруч з дітьми, кімната для підлітків не повинна розташовуватися поруч з дитячою.

Бібліотечний простір, який часто оточує дитину, надто насичений і невивчений, навіть лякає. І досвід першого знайомства з бібліотекою настільки важливий, що краще починати його не з нудної схеми, а, наприклад, з погляду на гарно розмальоване дерево-порадник біля входу.

Успіхи в читацькому розвитку не прямо, але все ж таки залежать від ступеня комфортності бібліотечного простору. Книжковий простір має бути не просто відкритим, а цікавим. Наприклад, книжкові полиці можна об'єднати під загальною назвою «Всесвіт цікавих книг», а роздільники на полицях оформити у вигляді планет.

Перш ніж розповісти читачеві, як влаштований довідково-бібліографічний апарат, необхідно переконатися, що йому зручно працювати. Найчастіше читачі звертаються до систематичного покажчика статей. Проте психологи стверджують, що білий колір паперу втомлює очі та розвиває короткозорість. Тому на роздільниках каталогу можна використовувати різні кольори. Наприклад, у розділі «Природознавство» роздільники зелені, у «Технології» — помаранчеві, у «Суспільствознавстві» — сині тощо.

Відомий німецький бібліотекар Горст Ернестус [2] стверджує, що дизайн бібліотечного простору в першу чергу має слугувати дитячому читанню. Можливості для читання повинні бути забезпечені скрізь: біля входу, між стелажми та стелажми, у читальному залі, за робочими столами, на сходах для сидіння. Крім того, поряд з місцями для тихого, розслабленого читання повинні бути місця для швидкого читання інформації (наприклад, лавки, вбудовані в стелажі). Для групових занять з книгою передбачено відкритий простір всередині бібліотеки або окрему кімнату в ній. У першому випадку бібліотечне середовище збагачується, підвищується його привабливість. У другому окрема кімната дозволяє створити атмосферу [33, с.20-21].

Проектування відкритого доступу до інформації сприяє розвитку винахідливості та вихованню професійних навичок дитини. Адже відкритий доступ – це «обличчя» кожної бібліотеки.

Можна виділити такі основні принципи проектування відкритого доступу: врахування вікових особливостей читачів; вибір теми, героя – талісмана (бібліотека, відділ); художнє рішення (шрифт, колір); розробка тематики, кольору, символіки в дизайні поличних перегородок; наочне уявлення про тісні стосунки між бібліотекою та читачами; облік індивідуальних особливостей бібліотеки (обсяг фонду, площа тощо); зміна структури розташування стелажів (де це можливо); знайти свій стиль в дизайні.

Використання прогресивних педагогічних і бібліотечних методів дозволяє створити гармонійну атмосферу міжособистісного спілкування, співпраці дітей і дорослих. Але на першому місці – це формування комфортного, розкріпачувального середовища для дитини, щоб кожне відвідування бібліотеки було для неї святом [22].

1.3 Особливості використання обладнання та матеріалів в інтер'єрі бібліотек

На вибір оздоблюваних матеріалів впливає ряд умов та факторів. У сучасному дизайні інтер'єру основний засіб виразності — розкриття просторовості — створюється кількістю світла, що досягається введенням великих прозорих поверхонь, світлим відтінками підлог, стін та стель, стаціонарними меблями прилаштованими до стін, таким чином щоб вони зливались з їх поверхнею. Ці всі елементи інтер'єру сприяють звільненню площі і надання простору кімнат більшої повітряності. За такими умовами оздоблення, колір поверхонь обладнання і стін взаємопов'язані та вирішуються в комплексі [18, с. 446–447].

У дитячій бібліотеці важливо передбачити простір, найважливішою складовою якого є комфорт. Бібліотечні меблі та обладнання зазнають значного зносу, тому вони повинні бути достатньо міцними, щоб витримувати велике навантаження. Бібліотеки повинні інвестувати в технології, обладнання чи меблі, які можуть витримувати інтенсивне використання та швидко

ремонтуватися. Підлітків найбільше приваблюють зручні меблі, зокрема дивани, журнальні столики, крісла та інші меблі [17, с.348].

Стелажі для книжкових виставок мають бути привабливими та цікавими, заповненими різними видами ресурсів [35, с.16]. Щоб ресурси були доступні дітям, полиці повинні бути не високими у всій дитячій зоні. Однак різна висота полиць завжди робить одні книги доступними для дітей і дорослих і недоступними для інших. Динамічний підхід до управління фондами та виставками дозволить уникнути цієї проблеми. Регулярна зміна простору розширить вибір користувачів і збільшить доступ до всіх ресурсів. Крім того, Підвищенню доступності книг та інших ресурсів для всіх користувачів сприятиме регулярне заповнення нижніх полиць стелажів.

Різноманітність меблів в кімнаті не тільки створює мікрозони за віком і інтересами, але і позитивно впливає на весь інтер'єр [31]. Задається певний ритм і динаміка, які відсутні при монотонному розміщенні одних і тих же стелажів. Крім меблів для відвідувачів, не зайвим буде переглянути організацію робочих місць співробітників в дитячій зоні. Основна проблема, яка зустрічається практично скрізь, це невідповідність висоти робочих стендів росту дітей.

У бібліотеках слід заборонити використовувати столи з високими бар'єрами від відвідувачів, оскільки вони створюють атмосферу обмежувального середовища. Для дітей особливо важливий безперешкодний контакт із бібліотекарем, але водночас це й зручно для бібліотекаря: огляд не закривається, ситуація в залі завжди під контролем.

Також в такому приміщенні як бібліотекає встановлено особливо високі вимоги до матеріалів. Поверхня стін будь-якого з приміщень повинна бути стійкою до дії вологи і миючих засобів, забезпечуючи зручність подальшої експлуатації та прибирання.

Підлога в громадських приміщеннях піддається постійному високому навантаженню, тому необхідно зберегти міцність і гарний зовнішній вигляд протягом тривалого періоду час. Не кожен матеріал для підлоги зможе

впоратися з таким завданням. Необхідно вибрати такий матеріал, який буде мати таку ж міцність, як бетон, але буде набагато красивіше. З таким завданням може впоратися наливна підлога. Вона настільки тверда, що за цими параметрами поступається лише алмазу. Перевага також і в зовнішньому вигляді, наливна підлога має широку палітру і може зберігатися багато десятиліть. Має високу щільність структури, тому всередині матеріалу не накопичується пил, бруд і мікроорганізми.

В дитячих бібліотеках варто віддати перевагу екологічним матеріалам, таким як: дерево, камінь, скло, натуральні тканини, так як у деяких відвідувачів можуть бути алергічні захворювання. При цьому спрямувати акцент на високу зносостійкості. В дитячій бібліотеці чудовим варіантом обрати меблі з приємною на дотик тканиною. Також використання різноманітних панелей з різними текстурами урізноманітнить інтер'єр і заохотить дитину взаємодіяти з простором. В цьому прикладі також підійдуть натуральні рельфні матеріали (дерево, камінь) та тканини [18].

Меблі в бібліотеці можна виготовляти як із натуральних матеріалів, так із штучних – головне, щоб матеріали мінімально шкодили здоров'ю. Використання МДФ у меблевому виробництві має купу переваг:

- Поверхня рівна та гладка;
- Має високу зносостійкість;
- Піддатливий у роботі: вкручування шурупів, обрізання;
- Екологічний матеріал, так як виготовлений з дрібної тирси, яка склеюється за допомогою лінгівтів та парафінів.

В 2018 році з'явилося ноу-хау серед оздоблювальних матеріалів - це HPL панелі, їх використовують не лише в облицюванні фасадів будівель, але і в інтер'єрах приміщень, а також з таких панелей виготовляють меблі, що характеризуються високою зносостійкістю, вологостійкістю та термостійкістю. При правильній експлуатації він може прослужити десятки років. Також широка кольорова палітра, різноманітні рельєфні рішення. HPL панелі можуть імітувати такі матеріали як: дерево, бетон, камінь тощо.

1.4 Види та прийоми освітлення закладів освітнього характеру

Дитяча бібліотека – це зручне місце для занять поодиночі або в групах, де діти мажуть легко зосередитися та отримати знання у спокої, доброзичливій атмосфері. Цього можна досягти за рахунок правильного висвітлення навігації та полиць, але використання природного світла також сприяє економії енергії та створенню приємного навчального середовища (Додаток Е).

У дитячих бібліотеках навігація відіграє ключову роль. Щоб знайти потрібну полицю та книгу, потрібна вертикальне освітлення 200 люкс. Висока рівномірність освітлення забезпечує гарну видимість книг на полицях на будь-якій висоті. Рекомендовані системи освітлення полиць включають асиметричні світильники, встановлені на верхній частині кожної полиці, однак підвісні лінійні світильники або настінні світильники з асиметричним світлом також є відмінним вибором.

Бібліотека — це місця зустрічей, де соціальні зони потребують затишного освітлення. Змішування штучного світла з денним світлом - складне завдання, що вимагає ретельного керування світлом, але ефект забезпечує дружню та комфортну атмосферу для читання та роботи.

Зони для читання потребують потужного робочого освітлення. Мінімальна середня освітленість повинна становити 500 люкс при високій однорідності та низькому засліпленні. Цього можна ефективно досягти, використовуючи світильники з непрямым т прямим світлом. Для більшої гнучкості та задоволення індивідуальних потреб рекомендується настільний світильник з антивідблисковим асиметричним освітленням для кожного місця для читання, бажано вбудований у поверхню столу для економії місця.

Публічна зона, така як дитяча бібліотека, потребує правильно позначених шляхів евакуації та виходів з аварійним освітленням, щоб забезпечити їхню видимість під час відключення електроенергії [23, с.118-131].

Як відомо, кожен вид діяльності підбирає для себе сценарій освітлення. Відповідно, сучасний багатофункціональна кімната вимагає облаштування декількох видів джерел світла. Наприклад, хол бібліотеки, в якому розміщена

виставка графічних робіт мається на увазі зона прийому гостей і зона відпочинку пристрій з 4 груп світла: загальне світло, підсвічування графіки (спрямовані софіти), акцентний світильник над ресепшн та бра (або торшер) в зоні очікування. Включаючи всі або лише 2-3 ці групи ламп у різний час доби утворюють різні сценарії освітлення (рис. 1.1-1.3):

- увімкнене все світло - вечірній багатолюдний захід;
- увімкнено світло над реєстратурою, підсвічування картин і торшер - створюють сценарій спокійного буднього вечор, коли батьки чекають дітей із занять і розмовляють, розглядаючи виставку картин;
- включається тільки підсвічування картинки - створюється сценарій сонячного дня.

Навіть якщо в бібліотеці проведені мінімальні косметичний ремонт, освітлення можливо урізноманітнити, купивши настільні лампи та торшери. Розміщення робочих настільних ламп на столах для читання та занять сприяє створенню комфортних робочих умов і дозволяє підлаштувати робоче місце читача під себе [28, 29].

Рис. 1.1. Освітлення зони відпочинку

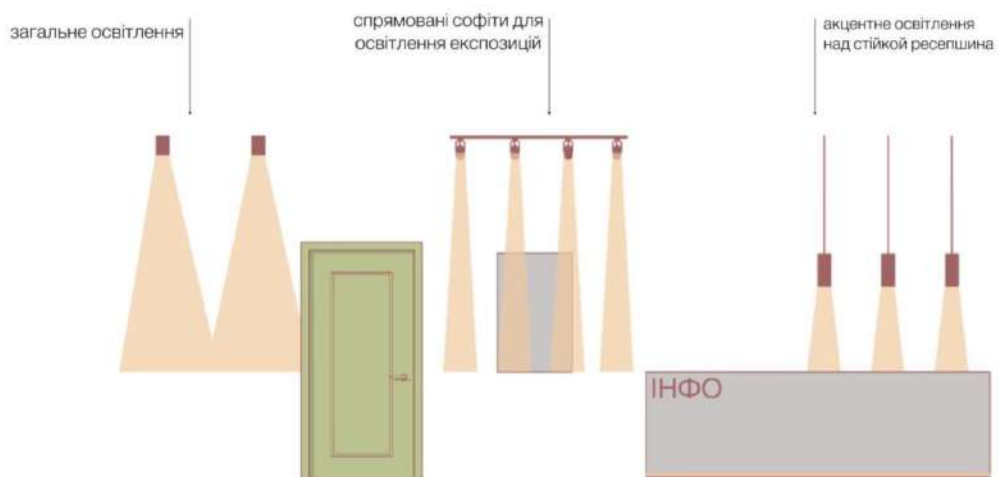

Рис. 1.2. Освітлення вхідної групи

Рис.1.3. Освітлення робочої зони

Приміщення дитячих бібліотек повинні мати пряме природне освітлення. Без нього допускаються лише комори, санвузли, технічні приміщення та гардероби. Приміщення для службової роботи в книгосховищах також повинно бути забезпечено природним освітленням, але якщо службова робота відділу зберігання передбачається в іншому приміщенні, книгосховище може не мати вікон.

У читальних залах, незалежно від системи вентиляції, повинні бути передбачені верхні відкидні фрамуги (із закріпленими в нижній частині важільними фрамужними пристроями з горизонтальною віссю обертання). Природне світло завжди має падати зліва. Крім того, вікна рекомендується

орієнтувати на східну, південно-східну і південну сторони. При кутовому розташуванні кімнат вікно можна орієнтувати на північну і північно-східну сторони і, якщо є можливість, створити додаткове освітлення зі східної або південно-східної сторони. За відсутності сприятливої орієнтації вікна читальних залів повинні бути затінені деревами та сонцезахисними пристроями - нестационарними (штори, штори, жалюзі, маркізи) або стационарними (суцільні та ґратчасті козирки, ребра-екрани, просторові сітки).

1.5 Аналіз реалізованих проєктів інтер'єрів дитячих бібліотек в Україні та за кордоном

В останні роки актуальною є проблема організації та оформлення дитячого простору викликає особливий інтерес у суспільства. Проблеми з пристроєм оновлюються та обробляються дитячі садки та школи, центри дозвілля, музеї та дитячі майданчики. Цю проблему доцільно розглядати з двох позицій: у рамках загальнотеоретичної та практичної діяльності від дизайну дитячого середовища і наскільки особливий напрям бібліотечної діяльності. У першому випадку перед нами відкриваються величезні теоретичні та практичні можливості досвід і майже необмежену базу даних, яку необхідно зрозуміти та адаптувати до бібліотечних реалій. З іншого боку, виділяючи організацію дитячого простору як окреме завдання бібліотечної діяльності, ми наголошуємо на важливості індивідуальних соціокультурних та архітектурного проєктування в рамках трансформації бібліотеки в сучасному публічному просторі [15].

Як і чим відрізняє дитяче середовище від «дорослого». Яка є особливість його проєктування? Далі це питання розглянуто у вітчизняних [40, с.38] та зарубіжних прикладах.

1. Бібліотека для дітей у м. Львові, Україна. Це реконструкція старої радянської дитячої бібліотеки в одному з мікрорайонів міста Львова. Площа приміщення 199 кв. Завдання полягало в тому, щоб створити комфортний багатофункціональний простір для дітей від 2 років (рис.1.4).

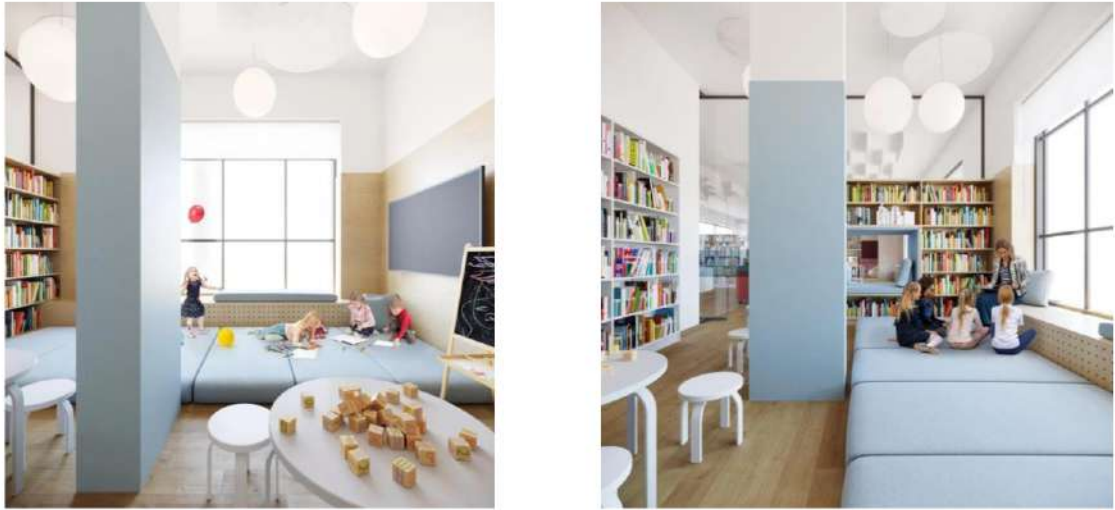

Рис.1.4. Дитяча бібліотека в м. Львів, Україна

Простір включає в себе місце для навчання, ігор, розвитку, творчості. І, звісно, місце, де хочеться почитати книжку. Нові панорамні вікна запрошують зайти всередину. Підкреслюють назву бібліотеки – «Welcome Library», простір чекає на всіх любителів «Гаррі Поттера» та «Пригод Тома Соєра».

Простір багатofункціональний і його легко адаптувати під будь-які потреби, адже програма бібліотеки дуже насичена різноманітними заходами для дітей.

2. Центральна бібліотека імені Т. Г. Шевченка для дітей. Ця бібліотека стала одним із перших закладів, які вступили в епоху модернізації та докорінної реконструкції. Читачі переносяться в сучасний простір зі стильним інтер'єром, зручними меблями та оновленим книжковим фондом. Тут можна почитати не тільки стару добру класику, а й сучасних авторів [37].

Дитяча бібліотека має багатий книжковий фонд (понад 100 тис. першокласних видань), ігрову зону для малюків та зону відпочинку для старших відвідувачів. Є доступ до комп'ютерного класу.

Під час реконструкції замінено фасадні склопакети, перебудовано вхідну групу, оновлено інтер'єр. Нове приміщення пристосоване, зокрема, для людей з обмеженими можливостями (рис.1.5).

Рис.1.5. Центральна бібліотека імені Т. Г. Шевченка для дітей, м. Київ, Україна.

3. Тростянецька публічна бібліотека, Тростянець, Україна. У бібліотеці є дорослий, дитячий та молодіжний простори, місце для відеоігор, соціальне кафе, безкоштовний ігровий лабіринт, кухня, комп'ютерний центр. У бібліотеці можна знайти багато нових книг [36].

Родзинкою бібліотеки є соціальне кафе. Ви можете прийти сюди та випити кави чи чаю за символічну плату, відчутти себе в безпечному, теплом, красивому місці, де пропонуються інші можливості, такі як нові книги, настільні ігри, цікаві події, кінопокази. Таким чином вирішується загальна проблема малих міст і сіл – відсутність місць, де діти та молодь могли б

безпечно та якісно проводити своє дозвілля (рис.1.6).

Рис.1.6. Тростянецька публічна бібліотека, Тростянець, Україна.

4. Бібліотека № 115 для дітей, м. Київ, Україна. Після генеральної реконструкції повністю змінився дизайн приміщень і з'явилося сучасне технологічне обладнання – привертають увагу сучасні світильники та загалом надихаючий європейський дизайн інтер'єру [5].

Мультимедійне обладнання, інформаційний термінал, Wi-Fi зони, комп'ютери та планшети, зручності, які забезпечують вільний доступ до всіх зон та приміщень для користувачів з обмеженими можливостями. Є навіть своя кухня. Працює гурток робототехніки. Дитячі книжкові «ігрові» полицки сконструйовані у вигляді світильників (рис.1.7).

Рис.1.7. Бібліотека № 115 для дітей, м. Київ, Україна.

5. Центральна бібліотека в ТЦ «The Metropole», м. Хйорінген (Данія) захоплює відвідувачів одною незвичайною дизайнерською «фішкою», а саме: яскраво-червоною стрічкою, яка в'ється крізь увесь простір бібліотеки, пронизуючи навіть стіни, підлогу та книжкові шафи (рис. 1.8).

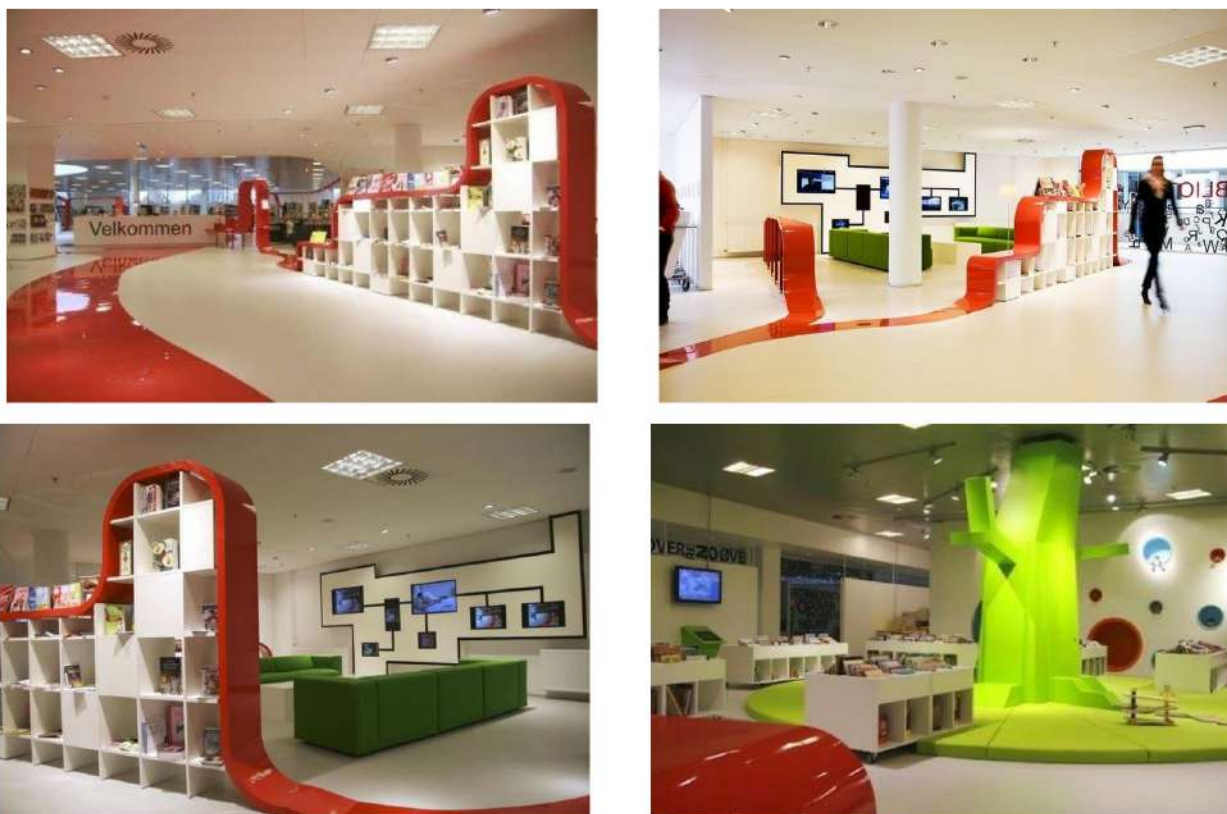

Рис.1.8. Центральна бібліотека в ТЦ «The Metropole», м. Хйорінген, Данія.

Стрічкова напрямна – це «фізична комунікаційна структура» яка запрошує відвідувачів досліджувати певну бібліотечну територію. Інтер'єр бібліотеки виконано в авангардному стилі: контрастний кольори та елементи меблів, експресія та динаміка. Домінуючим кольором є білий, який додає приміщенню об'єм і відкритість, червоний - додає інтер'єру яскравість і енергію, а зелений протистоїть червоному, тим самим підкреслюючи його. Червона «повзуча» лінія, яка довільно змінює свою траєкторію руху є оригінальним засобом вираження «спілкування» і є художньо-символічним образом. Слід зазначити, що дизайн цієї бібліотеки є вдалим прикладом використання контрастного акценту для такого типу закладу та відображає справжнє «прагнення до розвитку».

6. Інтер'єр студенської і шкільної бібліотеки імені святого Йосипа (Мельбурн, Австралія) є максимально функціональним і розрахованим на вікову категорію студентських груп (рис.1.9).

Рис.1.9. Бібліотеки імені святого Йосипа, Мельбурн, Австралія.

Тут немає так званого «поділу на зони», немає зайвих стін-перегородок, декору практично немає. Зал досить просторий, нагадують пересувні компактні м'які крісла мозаїчна система. У кольоровій гамі переважають природні кольори (салатовий, натуральне дерево, білий). На вибір – помаранчевий, ніжно-блакитний і світло-сірий зі вставками кольору «мокрій асфальт» на підлозі. Невеликі площини яскравих кольорів досить непомітно і помірковано урізноманітнюють нейтральний загальний фон. Характерними рисами інтер'єру цієї бібліотеки є лаконічність і мобільність [30].

7. Останнім часом важливим фактором, який враховується при проектуванні бібліотек, є забезпечення їх екологічності. Так, наприклад, інформаційні джерела звертають увагу на те, що публічна бібліотека в районі Battery Park City Нью-Йорка (рис. 1.10) є найбільш екологічною в місті [6].

Рис.1.10. Бібліотека в районі Battery Park City, Нью-Йорк

8. Ознайомлюючись з досвідом проектування бібліотек, не можна не звернути увагу на дитячу бібліотеку в Біллунді, Швеція. Книжкові полиці тут поєднанні з ігровими майданчиками (рис.1.11).

Рис. 1.11. Дитяча бібліотека в Біллунді, Швеція

Дизайн бібліотеки розроблений так, щоб надихати відвідувачів різного віку через ігри та творчість. Подібна концепція впливає з переконання авторів проекту в тому, що інтуїтивний ігровий підхід до навчання набагато краще за жорстку дисципліну і одноманітність, оскільки мотивує дітей і дорослих вчитися «для себе».

Аналіз сучасного зарубіжного досвіду проектування та будівництва дитячих бібліотек показує, що особливості формування внутрішнього простору таких закладів: відкритість і гнучкість інтер'єру, організація різноманітного доступу до інформації (електронні та паперові ресурси, відео та ін.), створення зон для спілкування, відпочинку та культурно-освітні заходи, цікаві ігрові простори, екологічність, органічний зв'язок із середовищем, масштаб і пропорційність за антропологічними особливостями дітей.

Висновки до розділу 1

У першому розділі розглянуто та вивчено основи проектування бібліотечного простору для дітей. Досліджено літературу за обраною темою та розглянуто основні вимоги до проектування бібліотек.

Після аналізу інформаційних джерел в розділі було детально розписано про поняття «бібліотечний простір». Вказано основні функціональні вимоги, принципи організації бібліотечного простору. Бібліотечний простір можна визначити як синтез архітектурно-будівельних, професійних і бібліотечних рішень.

Також в ході досліджень виявлено такі основні аспекти в проектуванні приміщень за обраною темою:

1. Функціональність інтер'єру бібліотек як основна складова інтер'єру (цей критерій є особливо важливим в проектуванні приміщень данного типу, так як функціональність предметів, меблів та обладнання визначає зовнішній характер інтер'єру. Якщо говорити про меблі, то вони повинні бути зручними) ;

2. Специфіка зонування бібліотечного простору (принцип «one room library» – композиційно вільне планування, простір, що перетікають з однієї кімнати в іншу, сприяють цілісному освоєнню відвідувачами всієї будівлі, а не окремої її частини. Ця схема дозволяє правильно розподілити рух читацьких і книжкових потоків, шляхи руху персоналу);

3. Психологічно-емоційний вплив кольору в інтер'єрі бібліотек (колірне рішення має відповідати архітектурно-композиційному рішення, а також враховувати психофізіологічний вплив на оточуючих. За допомогою кольору певні зони можна підкреслити і надати їй певного емоційного впливу, інше приховати та створити затишок);

4. Специфіка підбору обладнання та матеріалів (основним критерієм в підборі обладнання це є його висока зносостійкість, а правильній підбір матеріалів дозволяє не лише підкреслити інтер'єр, але і розвивати дітей та заохочує їх вивчати простір ;

5. Розглянуто види та прийоми освітлення закладів освітнього характеру (освітлення є важливою складовою в проектуванні інтер'єру бібліотеки, тому можна виділити такі основні типи освітлення в приміщенні: загальне освітлення, зонване та декоративнее);

Аналіз реалізованих проєктів інтер'єрів дитячих бібліотек в Україні та закордоном допоміг зрозуміти проблематику проектування бібліотек в нас та закордоном [32]. Зарубіжний досвід доводить, що українським бібліотекам потрібно покращувати якість обслуговування та змінювати «характер» бібліотечного середовища.

Наразі на українських просторах багато лишається радянської архітектури, яку лише мінімально реставрують як в середині та і зовні. Варто відзначити, що бібліотека для дітей, має приваблювати не лише книгами, але і взагалом середовищем, в якому ці книги знаходяться. Бібліотека повинна приваблювати та стати середовищем в якому хочеться не тільки читати, але і розважатися, спілкуватися, вчитися та досліджувати.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ДИТЯЧОЇ БІБЛІОТЕКИ В ЗАДАНИХ УМОВАХ.

2.1 Загальна характеристика об'єкта проектування

Місце при проектуванні інтер'єру бібліотеки було вибрано у місті Київ, що розташоване у Печерському районі Київської області. Приміщення знаходиться на вулиці Івана Мазепи 13. Приміщення під проектування бібліотеки знаходиться в будівлі Київського палацу дітей та юнацтва.

Споруда займає площу 12 тисяч м², має 3 поверхи, витримана в стилі радянського модернізму, призначена для відвідування молоддю різноманітних гуртків під керівництвом понад 300 педагогів і 200 співробітників. Побудований палац за проектом архітекторів Авраама Мілецького та Едуарда Більського (рис.2.1).

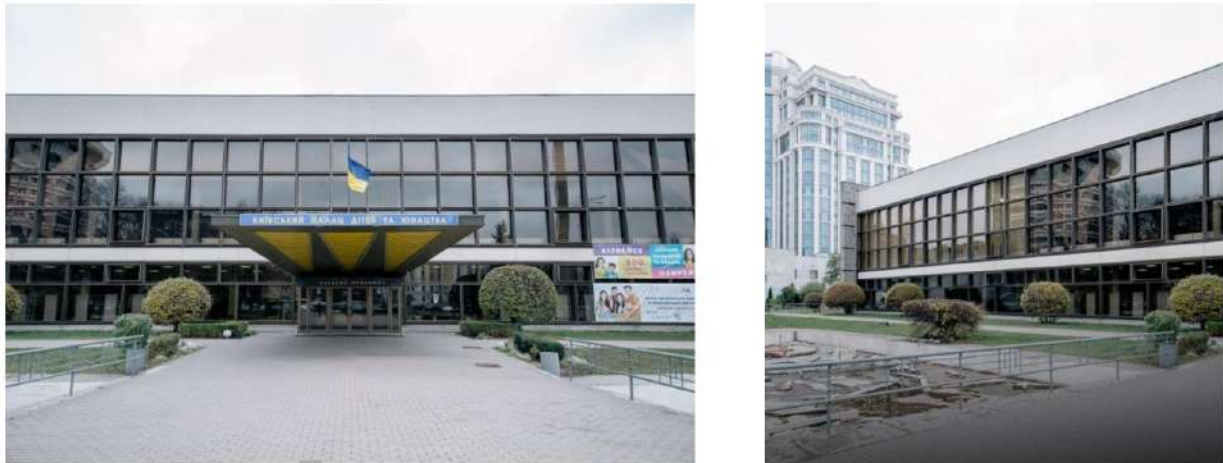

Рис.2.1. Фасад будівлі Київського плацу дітей та юнацтва

Приміщення знаходиться в середині будівлі на першому поверсі, його площа становить 330,43 м² (рис.2.2). Стіни виконані з залізобетону, стеля – бетонні перекриття на залізобетонних балках, підтримує цю конструкцію залізобетонні колони. Два основних приміщення мають великі панорамні вікна, ще в двох наступних приміщеннях є вікна розміром 2000x4220x400 (ВxШxГ) (рис.2.3).

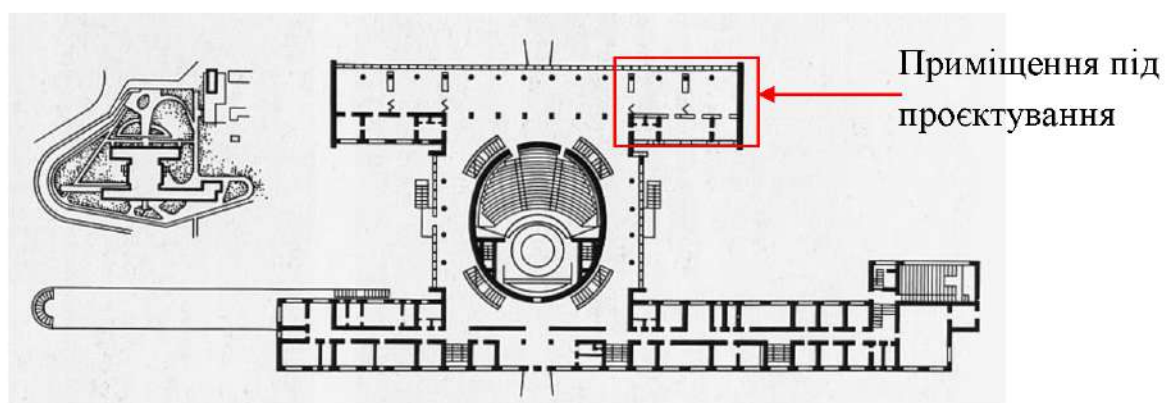

Рис.2.2. Планування будинку КПДЮ

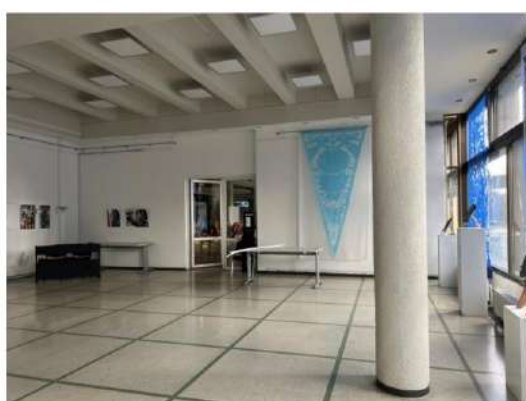

Рис.2.3. Часткові фото приміщень під проектування

Фасадна частина будівлі озеленена газоном, деревами та кущами. Головною ізюминкою ландшафту є декоративні басейни оздоблені мозаїкою, над ними працювали ще в 1965 році художники-монументалісти Ада Рибачук та Володимир Мельниченко. До головного входу простягається широка доріжка по обидва боки якої знаходяться басейни. Вікна приміщення під перепланування розміщені з фасадної частини будівлі, тому звідти відкривається чудовий вид на басейни і озеленення.

В будівлі вже передбачені жіночий та чоловічий санвузли і гардеробна, що спрощує проектування бібліотеки і зекономить вільний простір.

Будівля знаходиться в центрі міста, тому до неї зручно як дійти пішки (хто живе поруч), як доїхати на громадському транспорті (автобус, метро), також є паркування для особистого транспорту (рис.2.4.).

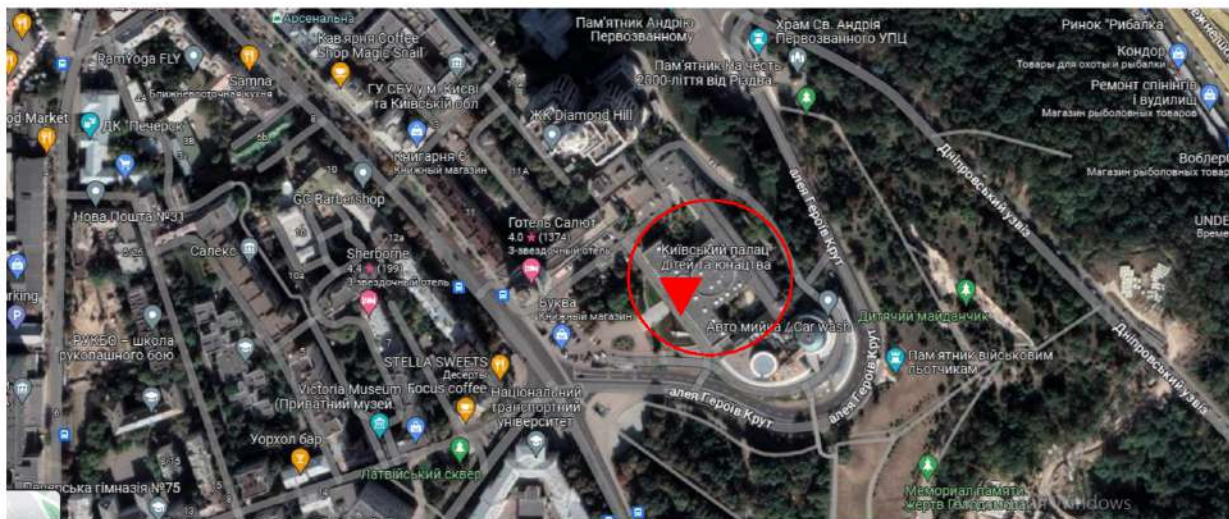

Рис. 2.4. Розміщення будівлі на карті

На разі 2 основних приміщення, які було обрано для перепланування, виконують функцію галереї Палацу, також два прилеглих кабінети один з яких є майстернею та невеликий кабінет для викладачів.

2.2 Функціональне призначення об'єкта проектування

Приміщення під проектування знаходиться в будівлі Київського палацу дітей та юнацтва. Будівля розрахована на одночасне перебування 2500 дітей.

Всередині було влаштовано понад 100 залів, кабінетів, лабораторій і майстерень, а також обсерваторія, кінолекційний і концертний зали. У рік відкриття Палацу піонерів та школярів у ньому почали працювати 104 гуртки та 400 навчальних груп, які відвідували 8 тисяч дітей.

Сьогодні в ньому навчається майже 10 тис. учнів віком від 5 до 21 року, працює понад 600 гуртків різного профілю. Серед них інформаційно-креативне агентство «ЮН-ПРЕС», відділ науково-технічної творчості, художньої, народної творчості, біології, інформаційно-комунікаційних технологій, туризму, краєзнавства та патріотичного виховання, соціальних ініціатив, психолого-методичного забезпечення, авіаційно-космічний центр, а також відділ спорту.

Перші дві зали в приміщенні виконують функцію виставки. Періодично в залі проходять тематичні виставки та оргмасові зустрічі. Друга зала сконцентрована на проведенні конференцій та зустрічей викладачів, які обговорюють професійні питання. З першого залу можна потрапити в кабінет живопису, де викладачі проводять заняття для дітей. Кабінет оснащений різноманітним художнім обладнанням: столи, стільці, мольберти, гіпсові фігури тощо. Також в приміщенні передбачено рукомийник для загальних потреб під час роботи гуртка. В цьому ж кабені знаходиться вхід до кімнати функціональне призначення якого – це викладацька.

Підпорядковуючись архітектурній та функціональній ситуації приміщення було створено власну концепцію приміщення під проектування бібліотеки для дітей та запропоновано такі функціональні зони: зона реєстрації, зона навчально-розважального напрямку, інтерактивна зона, зони тихого читання (їх передбачається декілька), архів, комп'ютерна зала, кімната для поглибленого читання. Також розділити дві основні зали за віковою категорією.

Загальна концепція бібліотеки повина підкреслити певні архітектурні рішення приміщення та поставлено завдання створити цілісну концепцію за допомогою кольорових та функціонально-зонувальних рішень.

2.3 Вихідні дані та технічне завдання до проектування інтер'єру бібліотеки

Обмірний план приміщення цілком підходить для проектування публічної бібліотеки в ньому. В цьому є ряд переваг: об'єкт знаходиться в людному місці і це дозволить збільшити кількість відвідувачів, в будівлі вже передбачено гардеробну та жіночі та чоловічі санвузли, що зекономить місце при проектуванні бібліотеки. Обраний простір має багато місця і природного світла, що завжди є плюсом для будь якого приміщення. Також в приміщенні немає зведених перегородок, тому необхідності їх демонтажу не має (рис.2.5). Є лише один отвір в приміщенні який було замуровано і встановлено склопакетні двері, такий отвір повторюється в стіні сусіднього приміщення, вони є однакового розміру. Старе рішення було виправлене отвір демонтовано та встановлено в вхідному отворі панорамні вікна з дверима.

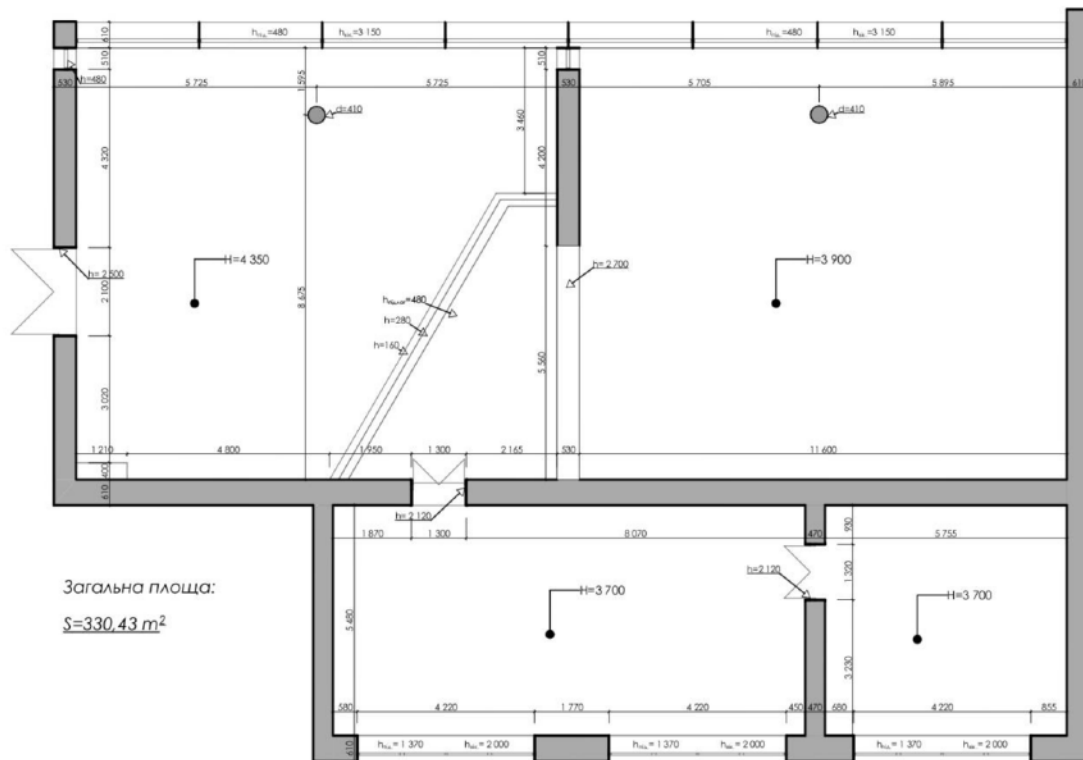

Рис.2.5. Обмірний план

Площа першої зали становить $\sim 117 \text{ м}^2$ і одразу з першої зали є прохід по сходах до другої, площа цієї зали також дорівнює $\sim 117 \text{ м}^2$. З першої зали ми потрапляє в кабінет живопису, його площа $\sim 61,5 \text{ м}^2$. Найменший за площею кабінет, до якого є вхід лише через кабінет живопису, площа його дорівнює $\sim 31,5 \text{ м}^2$. Загальна площа під проектування становить $\sim 330,5 \text{ м}^2$.

Сьогодні бібліотека перестає бути місцем, де зберігаються лише книги, а стає громадським центром спілкування, максимально зручним для відвідувачів з можливістю реалізувати власні культурно-освітні, дозвільні, інтелектуальні потреби та ін.

Оптимальним умовами праці в бібліотеці сприяє створення максимально комфортних зон для читачів. Для цього бібліотека обладнується різними типами читальних місць, столів, стільців, крісел, перегородок, книжкових стелажів, технічного обладнання, тощо.

Переступивши поріг бібліотеки, відвідувач повинен самостійно обрати необхідне, скориставшись наповненістю інформаційного простору. Першочергово, користувачі мають звернути увагу на облаштовану інформаційну зону. Поруч слід розміщувати місце бібліотекаря.

Розміщення бібліотечного відкритого доступу фонду має бути зручним для відвідувачів різного віку. Способи розстановки стелажів в бібліотечному просторі можуть бути найрізноманітнішими, але краще розставляти стелажі у формі зигзагу, що візуально розкриває простір, чи півколом чи в інший спосіб. Між стелажима можна створити місце для відпочинку, ділового читання тощо.

Для маленьких дітей необхідно передбачити низькі стелажі та ящики з книгами, які можуть розміщуватися на підлозі. Для комфортних занять також необхідні невеликі стільці, пуфи, або м'які напільні покриття.

Слід обладнувати місця як для релаксуючого, спокійного читання, так і для швидкого інформаційного читання.

В бібліотечному просторі має обов'язково бути доступ не лише до паперових книг, але і до електронних, тому передбачити місце для комп'ютерів

потрібно заздалегідь, це може бути і в книжному залі, так і відокремлена кімната.

Для читачів, які люблять повне усамітнення та тишу, також має бути передбачена зона тиші, де не будуть турбувати сторонні звуки [32].

Людина, яка працює з книгою чи за комп'ютером, час від часу потребує психологічного розвантаження, тому важливо передбачити деталі інтер'єру, що мають релаксаційний характер. Це можуть бути тематичні блоки, диванні куточки, арт-зони, інтелект-центри, для яких виокремлюється певна територія. Зонування має бути гнучким, і дозволяти користувачам перебувати у будь-якій зоні, враховуючи їхні потреби [9, с.30-37].

Для групових занять, презентацій, лекцій, показів нових книг, необхідно створити креативний простір, активні гнучкі навчальні зони для колективної співпраці та проєктно-організаційного навчання. Такі зони обладнуються зручними мобільними меблями, надається доступ до необхідної техніки, розеток, щоб швидко зарядити пристрої для навчання. Передбачається медіа-дошки, для демонстрації; вона може слугувати також як перегородка для розділення приміщення. Слід передбачити сидіння різної висоти для учнів різного віку.

Створення нового формату публічної бібліотеки шляхом зонування простору сприятиме більшій популярності закладу, де діти будуть спілкуватися, навчатися, грати, проводити в бібліотеці більше вільного часу, підлітки та дорослі також зможуть не лише з користю проводити свій час, але і в задоволення [6].

2.4 Обґрунтування концепції дизайн-проєкту дитячої бібліотеки

Слово «концепція» походить від латинського *conception* — «розуміння». Власне, ключовим завданням концепції є саме формування кращого та повноцінного розуміння того, як може виглядати дизайн-проєкт.

Коли передбачається прийняти остаточне рішення в проєктуванні дизайну, яке буде підкреслювати головний задум проєкту, в цьому передбачається

знайти гармонійне поєднання можливо тільки в рамках розробки дизайн-проекту об'єкта. І зовсім неможливо уявити ситуацію, коли без концептуального дизайн-проекту створюється обґрунтований, цілісний і закінчений образ інтер'єру.

При його створенні головне вибудувати інтер'єр всього простору навколо головної ідеї, яка займає центральне місце. Коли загальна концепція дизайну стає зрозумілою, подальша робота фахівця стає менш складною. Адже всі інші, більш дрібні деталі та елементи інтер'єру безпосередньо залежать від головної ідеї - стильовий напрямок, оздоблення, колірне оформлення, фактура поверхонь, елементи декору, освітлення, меблі та ін.

Часто стильове рішення підказує сама будівля чи приміщення під проектування. Потрібно провести аналіз конструктивного рішення приміщення, деякі архітектурні рішення можуть бути вдалими і їх варто підкреслити в інтер'єрі, але бувають конструктивні похибки, які ліпше прибрати чи приховати. Особливістю в проектуванні сучасного бібліотечного простору це, в першу чергу, є його відкритість. Вдалим рішенням є розміщення зон таким чином, щоб вони перетікали з однієї в іншу, але при цьому не перешкоджали загальному руху. У такому випадку слід застосувати метод розподілення на зони «шуму» та «тиші». Звісно, зони в будь-якому інтер'єрі повинні взаємодіяти між собою, але, якщо це простір, який поєднує в собі процес концентрації та активної діяльності, то слід використовувати технології модульних рухомих перегородок та меблів, що забезпечують тимчасову приватність.

Основною ідеєю в проектуванні бібліотечного простору для дітей це було створення навчально-розважального середовища, де дитина зможе не лише прийти почитати книгу, а але і взаємодіяти з простором в якому вона знаходиться, що гарно відзначиться на психологічному стані і заохотить дитину знову повернутися до бібліотеки.

Проаналізувавши зарубіжний досвід та загальну ситуацію приміщення, його конструктивні особливості, було запропоновано наступну концепцію:

розділити дві зали по віковим категоріям. Перша зала сконцентрована на дітях до шкільного віку, друга зала для школярів та студентів. Відповідне розміщення зал дає можливість розподілити книжкові фонди по віковій категорії.

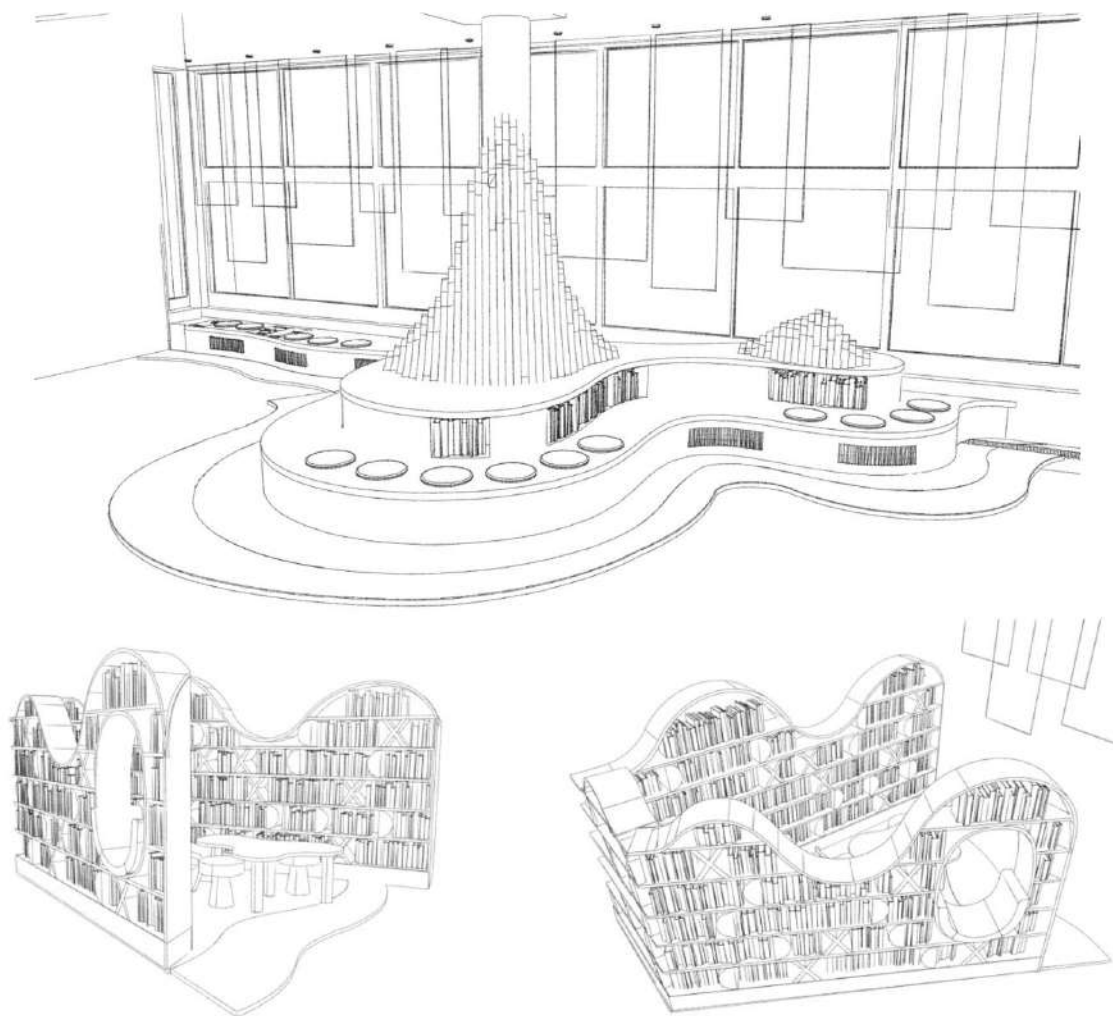
Дизайн інтер'єру першої зали підпорядкований віковій категорії дітей. В ньому передбачається навчально-розважальний ландшафт, який буде заохочувати дитину взаємодіяти з простором, лазити по конструкції переміщати меблі. Щоб об'єднати дві зали і створити середовище, яке буде підпорядковуватися загальній концепції, потрібно створити одну загальну динаміку в інтер'єрі, яка передасть загальний характер інтер'єру, це можна зробити за рахунок однієї динамічної лінії на підлозі чи стінах, таким чином об'єднуючи зони, кольором, що додасть співзвучності між зонами та кімнатами.

Обов'язковим в сучасній бібліотеці є впровадження інноваційних технологій. Передбачити зони чи кабінет, які дають дітям доступ до електронних книг. Для маленьких відвідувачів, це будуть інтерактивні дошки, які дозволять книги не лише бачити, але і почути за рахунок аудіо файлів.

Навігація в дитячій бібліотеці має істотне значення і підхід має інший формат, так як вікова категорія відвідувачів різна і деякі діти лише вчать читати, то книжкові стелажі краще виділити кольором, наприклад, якщо це книги присвячені науці, то ліпше виділити стелаж зеленим кольором, якщо літературі то жовти і т.д. Навігацію виконує не лише колір в інтер'єрі, але і підлогове покриття, і певні зони варто виділити різним підлоговим покриттям, це також встановить певні межі і краще зорієнтує дитину в приміщенні.

Для читачів, які люблять усамітнитися під час читання передбачити кабінет «тихого читання». Розглядаючи сучасні інтер'єри бібліотек, особливо привертає увагу це ніші в стінах. Дитина почуває себе в безпеці та це дозволяє розслабитися, зняти обув та відчувати затишок як вдома. Такий прийом буде застосовано в даному проєкті, щоб урізноманітнити інтер'єр та додати йому креативності.

Виходячи із конструктивних особливостей приміщення, головним чином хотілось би підкреслити сходи між першою та другою залом: вони розміщуються по діагоналі. Відповідно щоб підкреслили динаміку сходів, книжкові стелажі також було розміщено не традиційним способом (рівне розміщення в ряд), а по діагоналі. Такий прийом додає динаміки простору та дозволяє цікаво розмістити зони одну між одною. Після того як в просторі з'явилися діагональні лінії вдалим було рішення підтримати його динамічними плавними лініями, які повторюватимуться в меблях, на підлозі за рахунок покриття, на стінах за допомогою певного монтажу конструкцій. Такий прийом додає певного характеру приміщенню та підводить до загального задуму. Плавні лінії, які з'явилися в ході розробки ескізів нагадують гірську місцевість, тому хвилясті лінії було використано і на книжкових стелажах, в формі меблів. На підлозі плані лінії повторюють спрощену модель гірського ландшафту, що також підтримує основну ідею (рис.2.6.) .

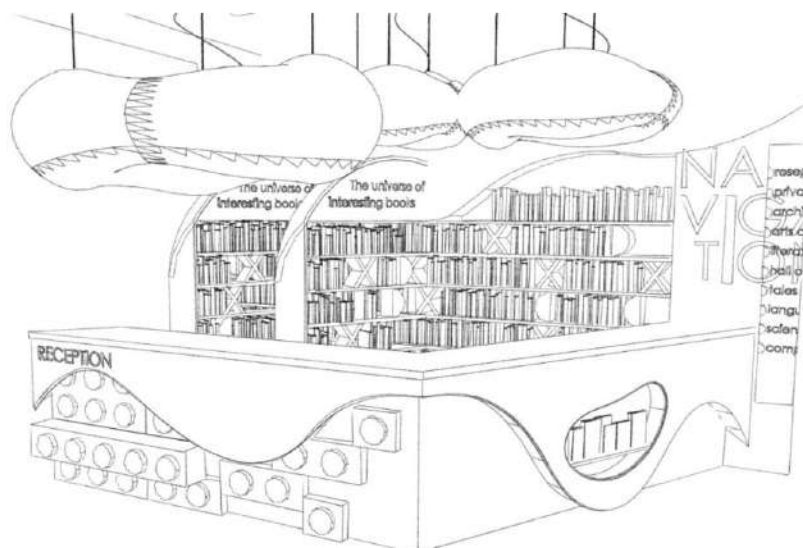

Рис.2.6. Пошукові ескізи науково-розважально ландшафту, меблів, стелажів.

На основні проведення творчих пошуків було визначено основну ідею: дитина потрапляє в казковий світ книг, книги, розміщуються на стежах у формі гір.

Особлива увага приділялась підбору матеріалів, акцент був спрямований на високу зносостійкість та екологічність. В проектуванні навчально-розважального ландшафту та меблів буде використано фанеру, так як вона має ряд переваг: високу зносостійкість, гнучкість, можливість фарбувати та шліфувати, Також вона добре піддається склеюванню і підходить для покриття будь-якими видами декоративних матеріалів: пластик, шпон, плівка, папір або фарба.

В проекті було прийнято рішення використати спокійні пастельні відтінки, а саме оливковий в поєднанні з світло-жовтим та охрою, також присутній нейтральний білий колір, який підтримує та урівноважує (рис.2.7).

Рис.2.7.Стильовий колаж концепції бібліотеки.

Висновки до розділу 2

У другому розділі було розглянуто та проаналізовано загальну характеристику об'єкту під проектування та обґрунтовано концепцію середовища. Розглянуто конструктивні особливості будівлі в якій розміщено приміщення. Приміщення має вигідне положення з локальної точки зору. Будівля Київського палацу дітей та юнацтва (КПДЮ) спеціалізується на позашкільній освіті, кожного дня приймає велику кількість дітей та заохочує до освітньо-розвиваючого процесу, в такому середовищі розмістити бібліотеку для дітей є самим найкращим рішенням. Створення такого простору в будівлі КПДЮ створює ряд переваг та розширить кругозір у маленьких відвідувачів заохотить їх частіше відвідувати Палац та саму бібліотеку.

Також було проаналізовано функціональне призначення приміщення та проведено обмірні роботи на об'єкті. Враховано всі конструктивні особливості приміщення та на основі цього було запропоновано власну концепцію дитячої бібліотеки.

Також, було розроблено технічне завдання до проектування інтер'єру бібліотеки. Розроблено ескізні варіанти меблів та обладнання. Для стилізації передбачуваного інтер'єру запропоновано використовувати матеріали з високою зносостійкістю, легкі у пересуванні та екологічні. Перевага в кольорі це буде поєднання оливкового, світло-жовтого та охристого кольорів.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ ІНТЕР'ЄРУ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

3.1 Функціонально-планувальна структура об'єкта проєктування

Функціональний комфорт визначає зручність експлуатації будь-якого приміщення. Розподіл усіх процесів життєдіяльності людини в приміщеннях здійснюється прийомами функціонального зонування як загального простору бібліотеки з виділенням функціональних блоків, так і мікрозонування. Мікрозонування також здійснюється завдяки раціональному комплекту обладнання та його оптимальному розміщенню в будь-якому інтер'єрі.

Функціональний комфорт в основному забезпечується оптимальним комплектом меблів та техніки. Меблі є одним з активних компонентів у формуванні інтер'єрів багатьох бібліотек.

Естетичний комфорт визначає позитивний емоційний настрій людини. Це забезпечується завдяки засобам і прийомам, за допомогою яких досягається об'єднання всіх елементів інтер'єру в єдине відчутне ціле. Естетичний комфорт інтер'єру залежить, перш за все, від гармонійності зорово-просторового середовища, від того, наскільки досягнуто цілісності та злагодженості його елементів.

Характеристики меблів для бібліотек значно вищі, оскільки вони передбачають обслуговування великої кількості людей [17].

- Довговічність - довговічні вироби прослужать довше та виправдають інвестиції. З ними величезний потік клієнтів не буде сприйматися як проблема.

- Екологічність і безпека – вимоги, які є частиною відповідальності за дітей. Використання безпечних матеріалів.

- Ергономіка. Вироби повинні бути зручними для всіх без винятку.

- Естетичність. Стиль бібліотеки повинен викликати позитивні емоції та інтерес.

При виборі враховувались не тільки зовнішній вигляд, але і окремі деталі. Обов'язково було приділено увагу на цілісність конструкції, способи кріплення,

стійкість кольору і тонування, тип оббивки. Фурнітура, спосіб її кріплення, можливість заміни - будь-які аспекти не можна ігнорувати. Тут вкрадаються додаткові зміни - конструктивні рішення мають хороший експлуатаційний характер.

Функціональне зонування спроектовано з урахуванням зручності перебування в бібліотеці, норм проектування, вимог сучасного суспільства та безпеки [9, с. 9–26].

При розробці зонування бібліотеки було обрано принцип зонування приміщень Open Space. Таке зонування полегшує знайомство з однодумцями, і в той же час не заважає, якщо потрібно усамітнитися. Ці прийоми корисні для компаній з відвідувачами, світських заходів, діяльність яких тісно пов'язана зі спілкуванням, творчої роботи в групі та наодинці (Додаток Г).

Вхідна зона та стійка реєстрації це перша зона яка приймає великий потік відвідувачів. Також тут відбувається перше знайомство з простором і воно має бути збагачене всією необхідною інформацією. Стійка реєстрації повторює згаданий у другому розділі принцип діагонального розміщення меблів. В цій зоні розміщується приватний фонд книг, доступ до якого має лише бібліотекар. В стійці ресепшину передбачено місця для зберігання фольмулярів та іншої необхідної документації. Також в цій зоні відвідувачі можуть ознайомитися з навігацією бібліотеки, яка знаходиться у стійки реєстрації. Архів бібліотеки розміщений одразу біля робочого місця бібліотекаря, що пришвидшує роботу працівників і забезпечує комфортне користування простором (рис.3.1)

Рис. 3.1. Зонування бібліотеки для дітей

Перший зал відведений для дітей дошкільного віку, тому для маленьких відвідувачів передбачено розважально-навчальну зону, де діти можуть зняти взуття та побігати босоніж. Конструкція по якій можна лазити, також передбачає ніші для зберігання книг, що дозволяє не втрачати зайвого місця. Ігрова зона поступово перетікає в дві інші. Ліворуч розміщені стелажі таким чином, що можна потрапити всередину зони та усамітнитися. По центру зони розміщено столик з пуфами, рух здійснюється навколо столу та відкриває вільний доступ до книг.

Інтерактивна зона: її виділено панелями, які імітують конструктор «Лего». В ній розміщено три посадочних місця напроти яких розміщено сенсорний екран. Навігація екрану проста і передбачена для дітей, які не навчилися ще читати, тому зображення фігуративні та прості.

Щоб потрапити в другий зал для школярів та студентів потрібно піднятися на подіум. Взагалом простір для дошкільнят та школярів об'єднаний і не відокремлений перегородками, але так як друга зала знаходиться на подіумі, щоб в неї потрапити потрібно пройти через отвір в стіні, який зберігся, ще з самого початку проектування будівлі.

Другий зал облаштований стелажми, які розділені на літературу за різними категоріями. По центру приміщення розташований комплекс меблів в S-образному вигляді, який передбачає посадкові місця для дітей та столики для колективних зустрічей. Колона, яка знаходиться ближче до вікон, обіграна книжковими полицками, які перетікають поступово в місця для сидіння. Принцип розміщення стелажів по діагоналі потворюється і в другій залі, їх розміщення створює дві приватні зони для тихого читання. По центру зон розміщуються столики та пуфи. Окрім того, що стелажі виконують функцію зберігання книг, в них вмонтовано ніші в яких можна сидіти.

З другої зали є два входи до комп'ютерного залу та в кімнату «тихого читання». Наповнення комп'ютерного класу типово, це столи з комп'ютерами, розміщення яких відповідає всім ергономічним вимогам. Ця зала доповнена стелажми з книгами та необхідною документацією. Також використано

прийом, який зустрічається в першій залі, панелі «Лего» і в середі яких розміщена інформаційна дошка. Поруч вдовж несучої стіни вмонтовано 6 ніш у вигляді арок. В цих арках розміщено комп'ютери.

В кімнаті «тихого читання» створені всі умови для повноцінної роботи з книгою і головне – це повна концентрація над книгою. Було використано не традиційні столики з стільцями, а ніші в стінах, потрапити в які можна за допомогою драбини. Під вікном розміщений подіум з пуфами, ще додаткові місця для сидіння і поруч декілька столиків. В кімнаті знаходиться стелаж з додатковою літературою. Для створення більш затишної атмосфери в кімнаті створено зону, яка має три зручні крісла та столик по центру, відокремлюється дана зона ширмою (рис.3.2).

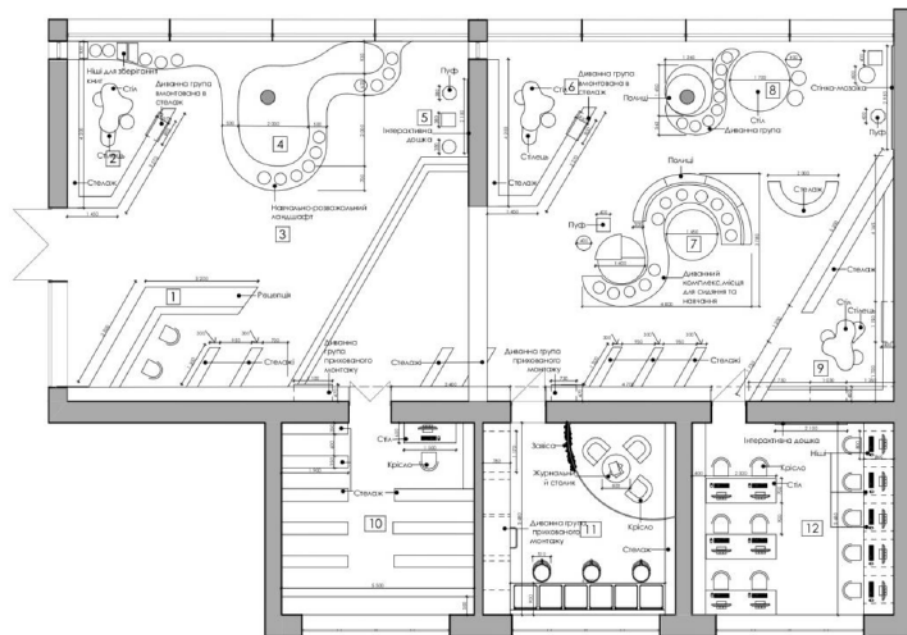

Рис.3.2. План розташування меблів та обладнання

Світильники роблять будь-яке приміщення яскравішим і красивішим. Вдало підібраний джерело освітлення не тільки слугуватиме за своїм прямим призначенням, але також стане оригінальним елементом декору. Виготовлені з високоякісних матеріалів, атрибути освітлення прослужать довгі роки, а також будуть радувати своїм загальним виглядом. Але все ж таки головним аспектом в такому просторі як бібліотека є гармонійне освітлення, його має не бракувати

і навпаки не бути забагато. Гарного освітлення потребують зони, де діти постійно працюють з книгами. В даному проєкті застосовано декілька сценаріїв освітлення:

- загальне освітлення, яке освітлює всі зали та кімнати;
- локальне освітлення у вигляді люстр та точкових світильників, які освітлюють певні зони;
- та декоративне освітлення, яке додає загальної атмосфери в інтер'єрі бібліотеки;

Особливу увагу варто приділити сонячному світлу. Так як в приміщенні в другій половині дня багато світла в двох загальних залах, що може не дуже добре відобразитися на книгах, було встановлено додаткові жалюзі, які в певну добу дозволять регулювати потік сонячного світла і при цьому пропускати необхідну кількість.

3.2 Композиційно-просторова організація об'єкта проєктування

Дизайн - концепція полягає в нестандартному сприйнятті дитячої бібліотеки. Нині не існує великої кількості дитячих бібліотек, які забезпечують комфортне розташування не лише для окремих осіб, а й для якісного використання простору для груп, які бажають працювати разом [25, с. 228].

Головне завдання – передати настрій легкості та казковості, що приваблюватиме увагу наступні покоління, навіть, у відреставрованому вигляді. Згідно сучасних тенденцій методом проєктування та дизайну рішення, додаючи меблі авторського виконання, предмети мистецтва та ін. Це рішення продемонструє гармонійне поєднання сучасності та книжки на папері. Акцент спрямований на формування та втілення комфортного та естетичного простору, який поєднує останні тенденції в дизайні інтер'єрів не тільки бібліотек, на прикладі зарубіжних аналогів. Аналізуючи аналоги, було вирішено використовувати нетрадиційні прийоми і поєднати різні стилі, за основу взяті нейтральні кольори і яскраві акценти в дизайні. Для привернення уваги дітей і

розвитку тактильності використовуються різні фактури, але при цьому не буде відволікати від основної роботи. Кожна зона має свою особливість і акценти.

Головною ідеєю було створити ефект «креативного простору». За основу взято білий колір та оливковий, а акцентами виступають світло-жовтий та охра. Оливковий та білий цікаво контрастують між собою, але при цьому і доповнюють. За основу було взято саме оливковий колір так, як він заспокоює і дозволяє зосередитися.

Для підтримки в інтер'єрі загальної стилістики використовуюється прийом вигнутих ліній, який постійно повторюється в меблях, в підлоговому покритті, в облицьовці стін. Вигнуті лінії підпорядковуються всьому середовищу і це створює загальну концепцію дизайну, це створює загальний характер простору.

У зв'язку з тим, що простір має багатофункціональне значення, його інтер'єрна насиченість не повинна суперечити його функціям [26, с.230]. Це дизайн із рішенням використання не типових форм, що притаманне для сучасних бібліотек. Незвичані дизайнерські рішення приваблюють і зацікавлюють. Стелажі з книгами не виглядають банально, у просторі виступають як акценти. Акцентні кольори задають відповідний позитивний лад.

Цікаві рішення в інтер'єрі - це робочі місця, їх конфігурація та форма мають повторювати загальний характер дизайну і вони також можуть виглядати не типово. Так, наприклад, книжковий стілаж виконує функцію: це розміщення на полицях книг, а також якщо між полицями вмонтувати нішу, то це вже нове місце для сидіння та нестандартний підхід до робочого місця. Розміщення столів та стільців S-образної форми, додасть динаміки в просторі та виглядатиме цікаво. З технічної точки це покращує видимість для бібліотекаря: простіше слідкувати за тим, що відбувається в залах.

Особливу атмосферу створюють освітлювальні прибори. В кожній зоні відведені люстри, які потворюють загальну динаміку простору. Таку форму світильників було обрано не просто так, вони підкреслюють своєю планістю

ліній, мінімалістичністю та легкістю. Така незвичайна форма додає особливості бібліотечному простору і занурює дитину у світ фантазій. Також декоративне освітлення підкреслює динаміку хвилястих ліній у меблях, які простягаються вздовж всього приміщення бібліотеки.

Всі ці складові: динаміка ліній, яка повторюється в меблях, на підлоговому покритті, використання певних текстур, особливим чином підібране освітлення, створюють одну загальну концепцію дизайну інтер'єру дитячої бібліотеки.

3.3 Художньо-естетичні рішення дизайну інтер'єру об'єкта проєктування

Основними засобами формування інтер'єру є поєднання об'ємів і мас площинами, що обмежують інтер'єр. Площини визначають планові розміри інтер'єру, його конфігурацію [20, с.304].

Традиційним і надзвичайно ефективним способом є деталізація форми поверхонь: різноманітні поділки, пластичні деформації, прорізи, використання різних фактур, матеріалів, колірних співвідношень і т. д. Ці елементи формоутворення іноді мають декоративний, «накладний» характер, іноді впливають з конструктивних або функціональних особливостей певного інтер'єру, але передусім вони є носієм ладових і ритмічних побудов, які розкривають основну ідею організації простору.

Художньо-естетична функція колористики виникає в тому, що викликати у споживача естетичні переживання, через які подаються пам'ятні художні образи. Отримали результат відповідності кольорової інтерпретації об'єктів дизайну сутності соціально-просторових процесів і художньо-естетичних тенденцій у суспільстві.

Художньо-естетичне рішення даного об'єкту базується на «сценарному» підході та асоціативній інтерпретації. Крім того, стилізація дозволяє найбільш вдало вписатися образні аспекти в архітектурному середовищі. Стилізовані, спрощені форми, на думку психологів, набувають

монументальності, більше естетичну цінність, сприяють формуванню єдності всіх просторів.

Художньо та естетично даний проєкт об'єднують хвилясті лінії, які простягаються вздовж двох зал, а також ці лінії повторюються в кімнатах, у вигляді декору. Така співзвучність форм додає загальної атмосфери та певного характеру інтер'єру.

Особливим чином було обіграно колони в першій та другій залах. Такий конструктивний елемент як колона привертає особливу увагу в інтер'єрі і це означає, що до цього конструктивного елементу було застосовано особливі художні-образні методи. Таким чином в першій залі сформувалась не пропорційна форма, назву якої можна визначити як навчально розважальний ландшафт. Було взято за основу багаторівневу структуру з вигнутими плавними лініями конструкції, що дозволяється по ній лазити.

Художній елемент як лінія зустрічається у вьому просторі бібліотеки – це створю загальний настрій середовища.

Колірне рішення підібране з особистого емоційного стану. Під час розробки ескізів та в ході аналізу закордонних прикладів, особливий слід залишив зелений колір, а саме оливковий, і в подальшому був взяти за основу формування колористичного рішення інтер'єру. Оливковий колір підкреслює фактуру дерева та фактуру венеційського террацо на підлозі. Цей колір співзвучний в ансамблі з білим та світло-жовтим відтінками. Також було використано охру, як акцентний колір, його можна зустріти в декорі інтер'єру (рис. 3.3).

Рис. 3.3. Колористичне рішення інтер'єру бібліотеки

Інтер'єрний простір характерний насамперед просторовими враженнями. Як говорив Е. Сааринен, «сприйняття простору стає важливішим за сприйняття маси». Організація простору — основне завдання сучасного дизайну інтер'єру, а світло, за словами Л. Кана, — найважливіший структурний засіб, який є найвирішальнішим чинником формоутворення.

3.4 Креслення та візуалізації дизайн-проекту

Креслення. При складанні робочих креслень уточнюються та деталізуються передбачені технічним проектом рішення в тому ступені, в котрому це необхідно для ведення будівельно-монтажних робіт. Як правило, робочі креслення виконують у вигляді загальних креслень (планів та розрізів) деталізованих, на котрих вказують розміри всіх деталей, елементів будівель або споруд, їх спорядження, січення конструктивних елементів та дають необхідні специфікації (Додаток А).

Особливу увагу було приділено плану розташування меблів (рис. 3.4).

При розміщенні меблів дитячої бібліотеки було враховано норми розривів і проходів між меблевими виробами. Характер планувальної організації меблів залежав від типу функціонального блоку бібліотеки. Так, у зоні реєстрації, читання, та роботи з інформаційними джерелами, які виконують не одну, а кілька функцій, меблювання включає предмети різного призначення, що розподіляються по зонах. Така розстановка створює враження розкритого простору та застосовується для всіх приміщень цього типу. Групи меблів можуть стояти біля стін або по центру залів симетрично чи довільно, проте завжди повинні відповідати певному ритму і рівновазі.

При виборі форми обладнання та елементів декору враховувалися час і мета перебування відвідувачів у тих чи інших приміщеннях. У залах з великим скупченням людей в умовах їх тривалого перебування без руху основні предмети обладнання - меблі для сидіння і столи - розміщували рівномірно по всій площі, організовуючи лише невеликі проходи між кріслами або стелажками. Тут пропонується встановити низькі меблі, що сприяє статичності та

врівноваженості композиції. Завдяки рівномірному розподілу меблів, вони візуально сприймаються та збільшують площу і підсилюють враження важливості приміщення інтер'єру. Цьому повинна сприяти і художня виразність решти елементів.

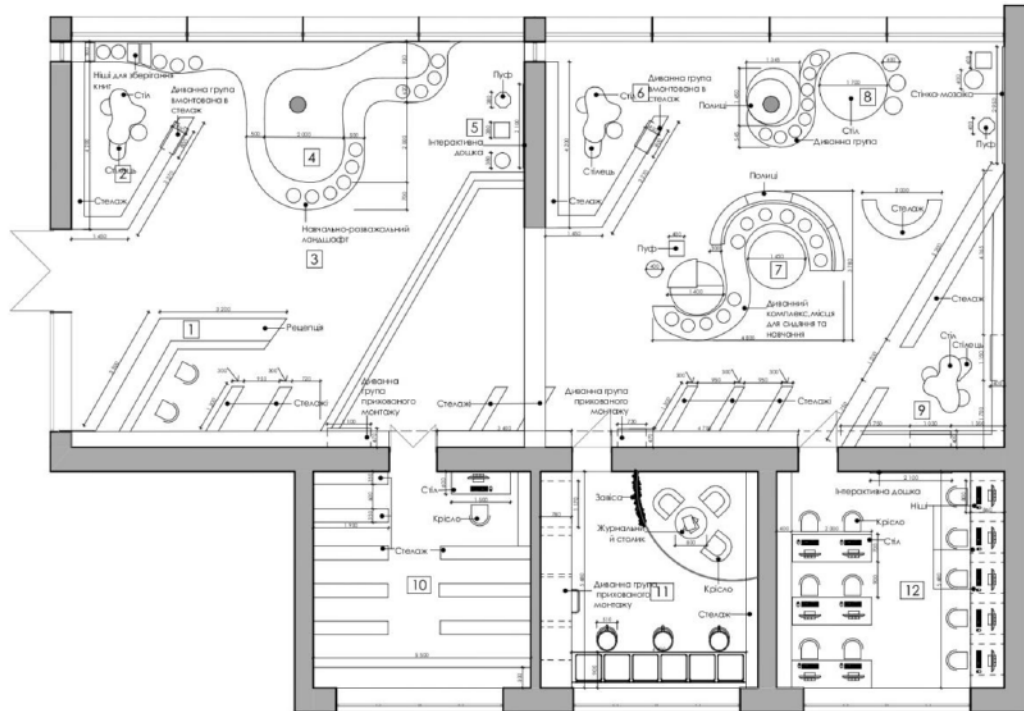

Рис. 3.4. План розташування меблів (розробка автора)

Одним з основних за своєю значущістю зон в бібліотеці є вхідна зона, а також зона реєстрації, інтер'єр якого створює перше враження клієнта про готель. Тому до функціонального розподілу площі, раціональності встановлення устаткування, художньої якості оздоблення, меблювання і декоративного оформлення цієї зони ставляться великі вимоги. Місце чергового бібліотекаря та інші робочі приміщення відокремлюють стійкою ресепшиною від місця знаходження відвідувачів. При цьому, робочі приміщення влаштовано відкритими, що дозволяє бібліотекарям зустрічати дітей краще і доброзичливіше.

План підлоги і стелі являє собою частину повного дизайн-проекту, в якому детально позначені технічні параметри із зазначенням прив'язок і розмірів (рис. 3.5, рис. 3.6). Достовірні розрахунки при проектуванні підлоги і

стелі допомагають будівельникам провести оздоблювальні роботи чітко і швидко, а замовникам не переплачувати за будматеріали. У плані підлоги дитячої бібліотеки вказана точна розкладка застосовуваних в обробці матеріалів. На кресленні позначено лінії переходу матеріалів, розміщення і тип порогів.

Рис. 3.5. План підлоги (розробка автора)

Важливим є правильно підібране освітлення, яке поділяють на три типи:

- природне – від природних джерел;
- штучне – від штучних джерел;
- комбіноване - природне світло, доповнене штучними джерелами.

Природне та штучне світло відрізняються за своєю природою та інтенсивністю, також вони мають різний спектральний склад. При будівництві бібліотек обов'язково враховуються норми природного та штучного освітлення. Це виявляється у проектуванні певної кількості вікон, балконів, лоджій, атриумів, скляних дверей, а також оснащення будівель якісними електролініями, до яких можна приєднати велику кількість освітлювальних приладів. Усі вимоги затверджено у нормативних документах України –

«Природне та штучне освітлення» ДСП В.2.5-28:2018, що діють у будівельному секторі з 2019 р. (Додаток Е).

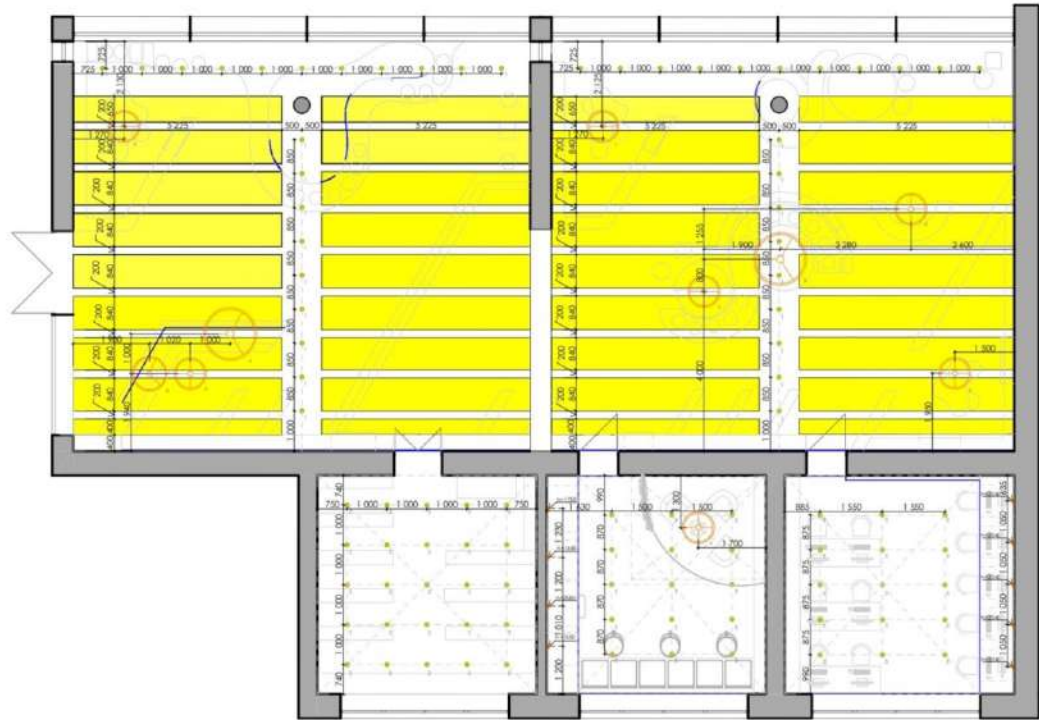

Рис. 3.6. . План освітлення (розробка автора)

При оформленні інтер'єру та підборі оптимальних світлових рішень для дитячої бібліотеки було поставлене завдання не тільки забезпечити якісне підсвічування приміщення та зон, але й створити приємний візуальний ефект, зробити так, щоб світло знаходилося в гармонії з біоритмами людини і позитивно впливало на його емоційний і психологічний стан. План освітлення бібліотеки (рис. 3.6) було зроблено з урахуванням цих вимог.

Розгортка - це проекція на площину кожної зі стін приміщення, виконана строго в одному заданому масштабі. На розгортки стін прийнято наносити такі елементи: віконні отвори, двері (інші отвори), колони, арки, пілястри та інші важливі елементи, меблевi виступи, всі істотні декоративні деталі, електричні частини, а також виступи з розмірами і висотами.

Розгортки дитячої бібліотеки наведено відповідно на рис. 3.7 та рис. 3.8.

Рис. 3.7. Розгортки залу для дітей дошкільного віку (розробка автора)

Рис. 3.8. Розгортки залу для школярів та студентів(розробка автора)

Візуалізації. Як уже зазначалося, значна увага в дитячих бібліотеках приділяється досягненню естетичного комфорту, який створюється завдяки художньо-просторовій організації процесу життєдіяльності людини за допомогою низки засобів, одним із яких є меблі (Додаток А).

Облаштування приміщень залежить від площі та комфортності бібліотеки. Способи розміщення меблів залежать від розмірів і конфігурації кімнати та її загальної площі, розташування віконних і дверних прорізів. Значна увага в дитячій бібліотеці приділяється меблям та їх зонуванню, що повинно вирішувати основне завдання: створити максимально комфортні умови і при цьому зони повинні бути функціонально збагачені.

У будь-якій бібліотеці головним предметом меблювання є книжкові стелажі, так як вони складають основне наповнення бібліотеки. Доречно розмішувати стелажі вздовж стін і забезпечити рівномірне потрапляння світла на полиці, при цьому захистити від попадання на книги прямого сонячного світла

Місця для відпочинку та роботи ближче розміщуються до вікон, щоб відвідувачу було достатньо сонячного світла. Також в темну добу такі зони підсвічуються додатковим освітленням.

Розстановка предметів меблювання в бібліотеці має здійснюватися таким чином, щоб забезпечити комфортний фізичний рух дітей та соціальну транзакцію у просторі. Особливу увагу приділено вхідній групі та зоні реєстрації, так ця зона перша приймає на себе велику кількість відвідувачів. Дана зона забезпечена площею для обслуговування відвідувачів та площі достатньо, щоб кожна людина могла без перешкод пересуватися в потрібному їй напрямку. На рецепції розміщена навігація бібліотеки, щоб кожний відвідувач міг ознайомитися з наповненням бібліотеки і зрозуміти як пройти до кожної зони (рис.3.9).

Рис. 3.9. Візуалізація зони реєстрації

Біля зони реєстрації передбачено архів, що дозволяє бібліотекарю швидко обслуговувати клієнтів. В стійці ресепшину вмонтовані полиці для зберігання бібліотекарем необхідної документації та фольмулярів.

Наповнення першої зали пристосовано для найменших відвідувачів бібліотеки. Дітей дошкільного віку зацікавить, в першу чергу, ландшафт, як сконструйований з двох подіумів та «скелі» по які можна лазити, також ландшафт включає в себе місця для сидіння та ніші, де зберігаються книги. Конструкція знаходиться по центру зали, а від неї можна пройти в дві наступні, чи відокремлену стелажми зону для усамітнення, чи до інтерактивної дошки, щоб ознайомитися з інформаційною панелю. Інтерактивна зона цікава тим, щоб стіна оформлена МДФ панелями у вигляді конструктора «Лего». Такі панелі особливо впливають на розвиток тактильності у дітей молодшого віку (рис. 3.10).

Рис. 3.10. Візуалізації розважально-навчального ландшафту, інтерактивної та читальної зон (розробка автора)

Друга зала відведена для школярів та студентів. В залі відведено дві зони для читання, які відокремлюються від загального простору книжковими стелажми. По центру приміщення розміщено один суцільний подіум у вигляді букви «S», на цій конструкції розміщуються місця для сидіння і два столики, які дозволяють колективно попрацювати, наприклад компанії студентів чи школярів. Доповню цей комплекс книжкова полиця напівкруглої форми.

Біля високих панорамних вікон розміщується колона, яка обіграна у вигляді книжкових полиць, поступово переходячи в місця для сидіння також в

цій зоні розміщено столик круглої форми. У випадку, якщо дитина стомилася від читання і хоче відволіктися на щось простіше, було сконструювано стінку-конструктор: в монолітній панелі шириною 40 мм є дірки, які рівномірно розташовані одне від одного, в них можна засовувати кульки в яких з одного боку палиця, яка фіксуватиметься в дірці. Так дитина може створювати різні форми та візерунки (рис. 3.11).

Рис. 3.11. Візуалізації другої зали (розробка автора)

З другої зали є можливість потрапити в комп'ютерний зал та в зону «тихого читання». Комп'ютерна зала обладнана столами, стільцями та комп'ютерами, щоб забезпечити комфортні умови для кожної дитини. Також площа дозволяє встановити додаткові полиці для книг, що підтримує загальний дух простору (рис. 3.12).

Рис. 3.12. Візуалізації комп'ютерної зали (розробка автора)

Зона «тихого читання» відокремлена від всього простору і дає дітям можливість попрацювати з книгою в тиші та спокої. Кабінет оснащений додатковими книжковими стелажми. Місця для сидіння мають форму подіуму, що повторю загальну концепцію простору. Особливо юних читачів зацікавлять сконструйовані ніші в стіні, 4 великі отвори оббиті тканиною, доступ до яких відкривається за допомогою сходів. Таке рішення виглядає цікаво та незвично, додає затишку та комфорту (рис. 3.13.).

Рис. 3.13. Візуалізації кімнати «тихого читання» (розробка автора)

Висновки до розділу 3

Дослідження, проведені у третьому розділі диплому, дозволили з'ясувати, що поняття комфортного інтер'єру охоплює принаймні три аспекти середовища будь-якого бібліотечного приміщення: екологічний, функціональний та естетичний.

На основі трьох основних аспектів було створено ескізні варіанти загальної концепції бібліотеки, визначено основні функціональні засади приміщення та підібрано найкращий варіант художньо-естетичного рішення з урахуванням кольору та текстур.

Після була проведена робота з основними кресленнями об'єкту. План розміщення меблів та обладнання для дитячої бібліотеки складено з урахуванням того, що функціональний комфорт забезпечує оптимальний комплект меблів та обладнання. З меблів були запропоновані: книжкові стелажі (авторський дизайн), реєстраційний стіл, пуфи та стільці для сидіння, круглі столи для колективної роботи та столи асиметричної форми в тихій читальній зоні. Це зробить інтер'єр бібліотеки унікальним і затишним.

Складено план розстановки меблів з урахуванням норм зазорів і проходів між меблевими виробами. Також розроблено план поверху та освітлення, в якому детально позначені технічні параметри із зазначенням прив'язок та розмірів. Крім того, для дитячої бібліотеки зроблено розгортки двох основних холів та кабінетів. Розроблено візуалізації, які розкривають загальну концепцію та художнє зображення дитячої бібліотеки.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі представлено результати дослідження комплексного підходу до проектування інтер'єру дитячої бібліотеки в заданих умовах. На початковому етапі роботи було визначено, яке значення бібліотеки в житті людини та яка її роль. Визначено стандарти та поняття на поточний час для зручного та веселого проведення часу. Також на прикладі зарубіжного досвіду визначено особливості архітектурно-образного вирішення форми сучасних публічних бібліотек, здійснено композиційний аналіз найбільш характерних будівель, визначено основні способи вираження об'ємних рішень.

З'ясовано особливості використання матеріалів, обладнання й меблів в дитячих бібліотеках. Проаналізовано значимість підбору освітлення, яке буває загальним, місцевим, декоративним з використанням ламп різних типів. Досліджено різноманітність стилістичних рішень для проектування інтер'єру дитячої бібліотеки.

Перспективним напрямком слід визнати подальші дослідження архітектури сучасних публічних бібліотек для дітей, оскільки еволюція форми та функцій бібліотек як архітектурних об'єктів з часом буде втілена в українському бібліотечно-інформаційному просторі.

У результаті дослідження проаналізовано зарубіжний досвід формування архітектурно-образного рішення сучасних приміщень бібліотек для дітей, визначено основні типи композиційного вирішення об'ємно-просторової структури та закономірності їх формоутворення.

Сучасне трактування архітектури приміщень дитячих бібліотек вражає своєю сміливістю та прогресивністю. Для оцінки їх архітектурно-образної організації використовували знаки, що поєднували в собі загальноприйняті в теорії архітектурної композиції закони і прийоми. Особливістю нових бібліотечних будівель є рух до оновленої форми інформаційного простору та відмова від глибинно-просторової композиції, лаконічного формування основних об'ємів, простого поєднання об'ємної, лінійної та площинної форм. Форма та її компоненти, незважаючи на спільну функціональну та часову

приналежність, мають певне символічне значення, особливий характер і специфічні композиційні особливості. Архітектурна творчість упорядковує простір, виявляє часову динаміку, яка є мірою формування людського буття: вона водночас є і відображенням внутрішніх переживань людини, і логічною конструкцією, що формує екзистенційний жест зі змістом.

На жаль, в наш час Україна йде маленькими кроками до розвитку бібліотечної справи, адже бібліотеки за кордоном – це не квадратні старовинні будинки з вікнами та стелажми, а великі сучасні будинки, з нетиповим наповненням, простором, який захоплює з першого погляду, з особливу увагу приділяють маленьким відвідувачам і створить такі умови, щоб туди хотілося повертатися знову і знову.

Такі споруди дивують і мають свою цінність і красу. Тому я сподіваюся, що мине час і ми зможемо здивувати та зацікавити людей, і в нашій країні з'являться такі бібліотеки, які будуть прикладом за кордоном.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абизов В., Ришкевич Н. Фактори, що впливають на формування дизайну інтер'єрів сучасних бібліотек. *Актуальні проблеми сучасного дизайну* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, КНУТД, 27 квітня 2023 р., Київ.
2. Антоненко І. В. Особливості синтезу зовнішніх і внутрішніх просторів у сучасних середовищних об'єктах. *Теорія та практика дизайну* : збірник тез за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 11 березня 2019 року. № 1. Київ : НАУ, 2019. С. 46–47.
3. Артамонова С. З історії спорудження бібліотечних будівель. Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: зб. наук. пр. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. Київ, 2004. Вип. 13. С. 500-509.
4. Артамонова С. Проблеми архітектури та дизайну бібліотечних будівель у світовій практиці. *Бібліотечна планета*. 2002. №1. С. 26-27.
5. Бібліотека № 115 для дітей. Україна. 2023. URL: https://desnabib.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1163&Itemid=75 (дата звернення: 05.04.23) .
6. Бібліотека від 1100 Architect. Нью-Йорк, США. URL: <http://www.arhinovosti.ru/2012/06/05/> (дата звернення: 08.05.23).
7. Будівлі бібліотек: будівництво, проектування, дизайн: бібліогр. письм. довідка (кн., брош., ст. з період. вид. та зб. за 1910 – серп. 2012 рр.). / Держ. наук. архітектур.-буд. б-ка ім. В. Г. Заболотного; уклад. Д. О. Мироненко. Київ, 2012. 31 с.
8. Войцеховська Г. Будівництво бібліотек: міф чи реальність? *Будівництво & реконструкція*. 2009. № 6. С. 38-40
9. Буров О. Ю. Ергономіка/людський чинник в інформатизації освіти. *Педагогіка і психологія*. 2019. № 2. С. 30–37.
10. Громадські будинки та споруди. Київ. 2009. С. 9–26.

11. Гропіус В. Кордони архітектури. *Творчість*. 1986 р. № 10.
12. Ернст Т.К. Художньо-образна наповненість архітектури дитячих закладів та порушення дитячої психіки. Зб. наук. пр. «Перспективні напрямки проектування житлових та громадських будівель». Київ : Київ ЗНДП, 2005. С. 45-53.
13. Естетика і дизайн = візитівка бібліотеки: з досвіду роботи/надвірнянська ЦРБ. *Надвірна*, 2017. 6 с.
14. Естетичне оформлення бібліотек: метод. реком. / Національна Парламент. б-ка України / підгот. І. А. Полякова. Київ: НПУ, 1994. 27 с.
15. Зиміна С. Б. Стилi інтер'єру. Київ: Довіра, 2018. 360 с.
16. Грицай Л. Н. Книга про архітектуру бібліотечних будівель. *Будівництво та архітектура*. 1974. № 2. С. 30.
17. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Конструювання меблів та обладнання інтер'єру : підруч. Київ : НАУ, 2014. 348 с.
18. Лачинов С. О. Розробка перспективи інтер'єру. *Наукові розробки молоді на сучасному етапі* : тези доповідей XVI Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених та студентів (27–28 квітня 2017 р., Київ). Київ : КНУТД, 2017. Т. 1. С. 446–447.
19. Матліна С. Г. "Розчинений" простір бібліотеки: метафора - методика - артефакт культури (Соціально-культурні аспекти теорії бібліотечної інноватики).
20. Михайленко В. Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формоутворення): навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. 2–ге вид. Київ : Каравела, 2008. 304 с.
21. Лукомський Г. Новини архітектурного життя. *Зодчий*. 1910. № 6. С. 55-57.
22. Організація бібліотечного візуального простору. Сучасні підходи в організації виставкової діяльності публічних бібліотек.

23. Обладнання та Освітленість. 2010. URL: https://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/188953/12/12_chapter%206.pdf

(дата звернення: 23.04.23)

24. Організація бібліотечного візуального простору. Сучасні підходи в організації виставкової діяльності публічних бібліотек. 2019. URL: <https://www.slideshare.net/yunilibr/ss-40758294> (дата звернення: 29.04.23).

25. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Основи дизайну інтер'єру : навч. посіб. Київ: НАУ, 2011. 228 с.

26. Особливості інформаційних технологій в бібліотечній справі. Веб-сайт. URL: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/169911> (дата звернення: 25.03.23).

27. Печенюк Т. Кольорознавство. Київ: Грані-Т, 2009 р., 190 с.

28. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету з нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 9 січня 1998 р. № 4.

29. Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 р. № 258.

30. Прогресивна студентська бібліотека від австралійських архітекторів URL: <http://www.novate.ru/blogs/041011/18949/> (дата звернення: 05.04.23).

31. Проектування бібліотек і читальних залів. Меблі для бібліотек і читання. Конструктивні рішення бібліотечних залів. URL: <http://arx.novosibdom.ru/node/108> (дата звернення: 25.04.23).

32. Проектно-творчий ексклюзив. Бібліотека URL: <http://www.biblioteka.lviv.ua/> (дата звернення: 16.05.23).

33. Руденко, Л. «Арт-підвал» : бібліотека для молоді – молодь для бібліотеки. *Бібл. планета*. 2016. № 2. С.20-21.

34. Соловійов В. О. Комп'ютерні технології в дизайні: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ : КНУТД, 2008. 90 с.

35. Солярська І.О. Онтологія архітектурної форми: естетичний аспект : автореф. дис... канд. філософ. наук: 09.00.08 / І.О. Солярська /Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2003. 16 с.

36. Тростянецька публічна бібліотека. Україна. 2023. URL: <http://btrost.blogspot.com/> (дата звернення: 05.05.23).

37. Центральна бібліотека імені Т. Г. Шевченка для дітей. Україна. 2023. URL: <https://shevkiylib.org.ua/> (дата звернення: 07.05.23).

38. Чотири простори бібліотеки: модель діяльності: практичний посібник. О. Бояринова, О. Бруй, Л. Лугова, Я. Сошинська, І. Шевченко. Київ: ВГО Українська бібліотечна асоціація, 2020. 104 с/ (дата звернення: 10.05.23).

39. Шлепанова, Т. Місце бібліотек у сучасному світі. *Бібл. планета*. 2017. №2. С. 14-16.

40. Як досліджувати публічні простори в Україні: напрями і методи : практичний посібник. Київ : ВАДЕКС, 2020. 38 с.

ДОДАТКИ

Креслення та візуалізації

АЛЬБОМ КРЕСЛЕНЬ до кваліфікаційної роботи здобувача освіти першого (бакалаврського) рівня на тему: "Дизайн-проект приміщення бібліотеки для дітей"

Виконала: здобувачка освіти групи БДс2-19

спеціальності 022 Дизайн

освітньої програми Дизайн середовища

Юлія ДЯЧЕНКО

Науковий керівний д-арх., проф. Вадим АБИЗОВ

Рецензент к. мист. Данило КОСЕНКО

Київ 2023

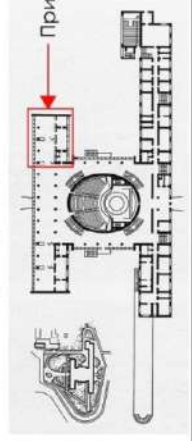
Зміст

A-02	Вихідні дані
A-03	Технічне завдання
A-04	Обмірний план
A-05	План демонтажу
A-06	План монтажу стін
A-07	План зонування
A-08	План розташування меблів та обладнання бібліотеки
A-09	План підлоги
A-10	План стелі
A-11	План розміщення освітлювальних приладів
A-12	План прив'язки вимикачів
A-13	План розміщення розеток
A-14	Креслення деталі
A-15	Розгортка 1/1
A-16	Розгортка 2/2
A-17	Розгортка 3/3
A-18	Розгортка 4/4
A-19	Специфікація освітлювальних приладів
A-20	Специфікація меблів
A-21	Специфікація меблів 2
A-22	Паспорт кольорів
A-23	Візуалізація 1
A-24	Візуалізація 2
A-25	Візуалізація 3
A-26	Візуалізація 4
A-27	Візуалізація 5
A-28	Візуалізація 6
A-29	Візуалізація 7
A-30	Візуалізація 8

Вихідні дані

Планування будинку КПАЮ

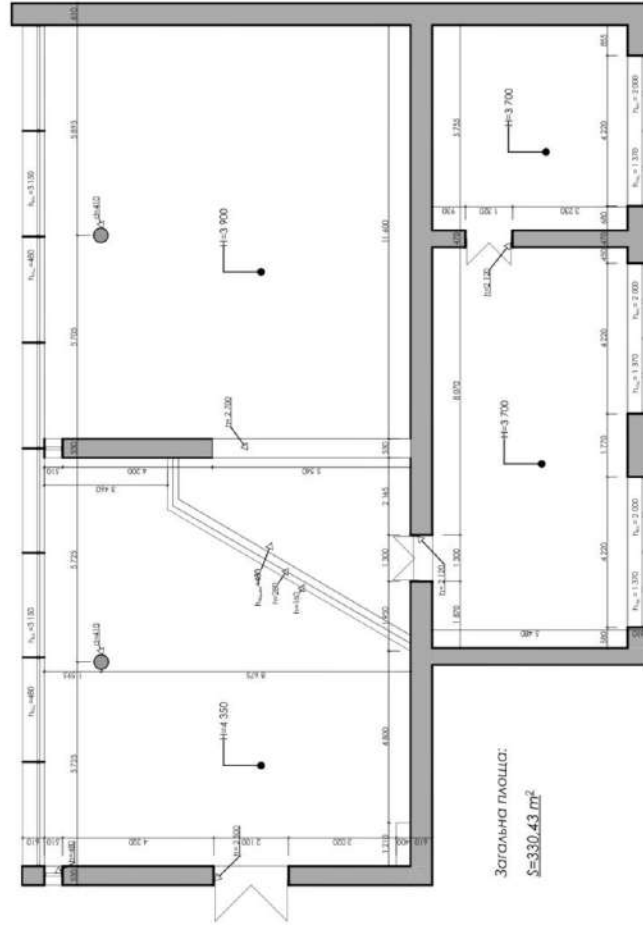

Приміщення під простування

A-02	Абелев В.А. Давиденко Ю.Р. Виноград	Дипломна бакалаврська робота	
Керівник Виконавця	Давиденко Ю.Р. Виноград	Диплом-проект Інтер'єру приміщення Об'єктом для роботи	
		Вибрані дані	1:100
			КНУА

ARCHICAD EDUCATION VERSION

Обмірний план

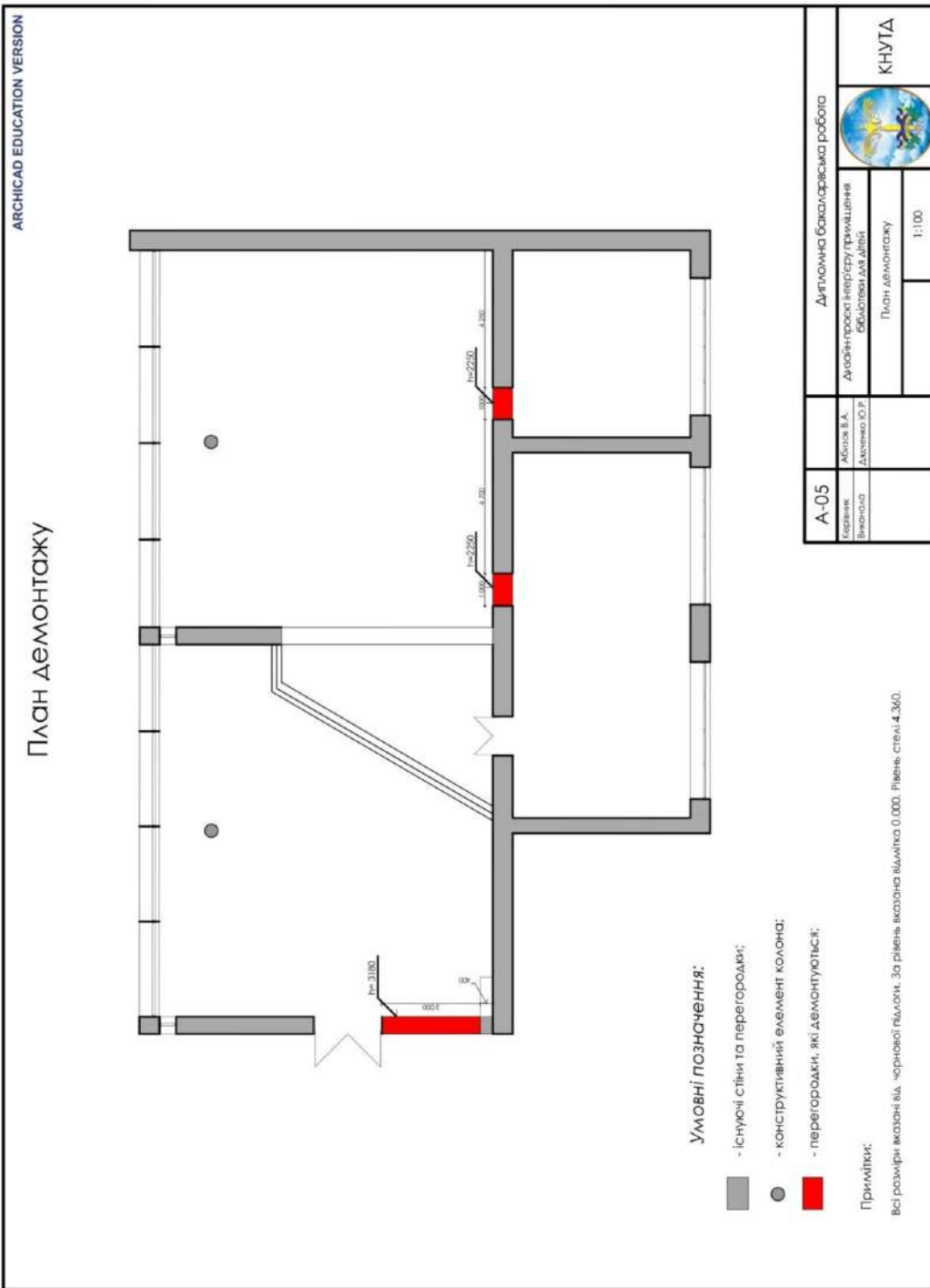
Експлікація приміщення	
№	Площа, м²
1	117,60
2	119,12
3	31,74
4	61,89
	330,43

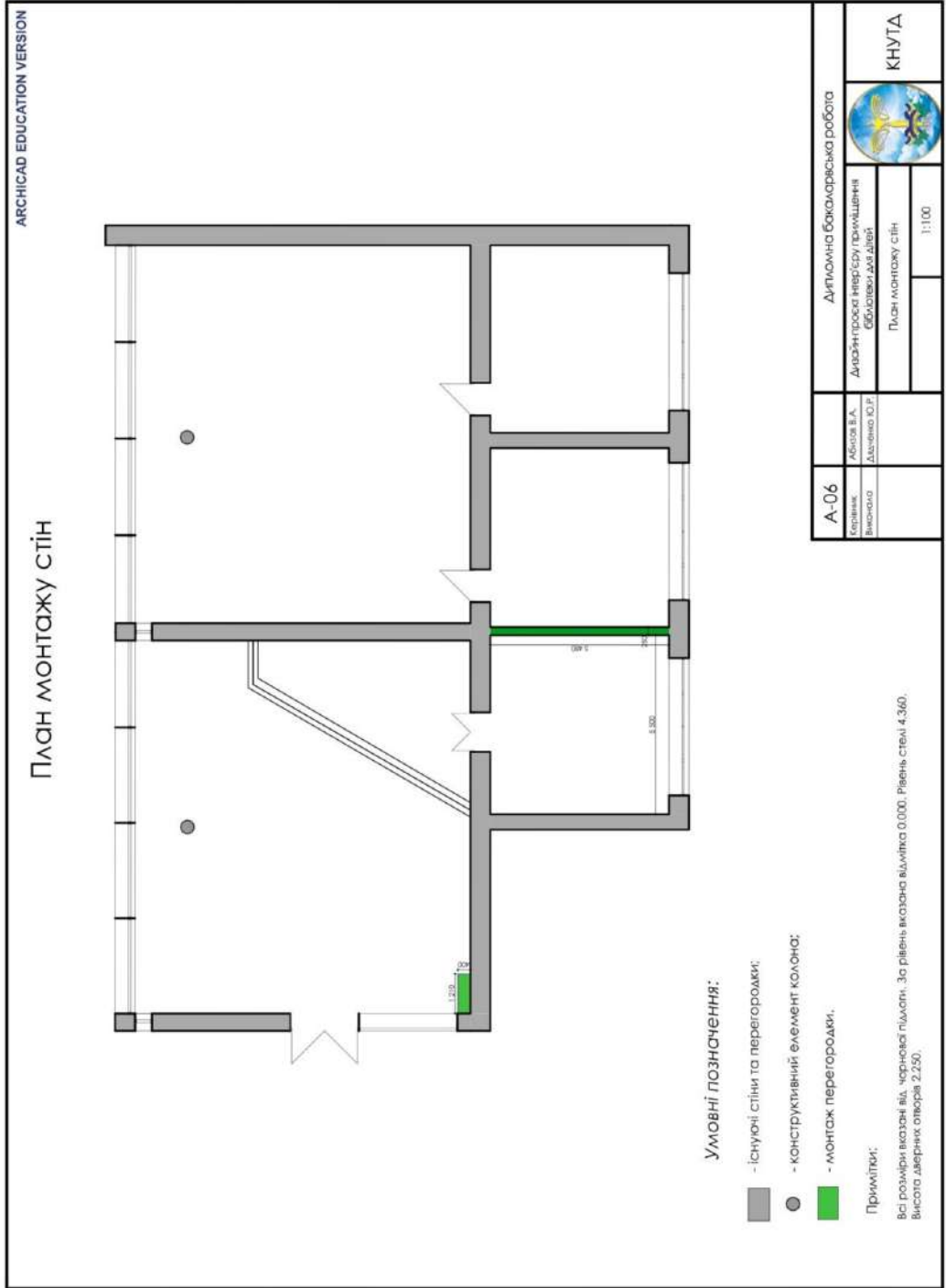
Примітки:
 - за позначку 0.000 прийнято рівень чистої підлоги 1-го поверху;
 - на момент вимірів стіни облицьовані шпакатуркою;
 - стіни несучі зведені з залізобетону.

A-04	Дипломна бакалаврська робота
Керівник: Викладач	Діагностичний інструментарій приміщення Об'єкт: Школа №1
Автори: Дітяків О.Р.	Обмірний план
	1:100

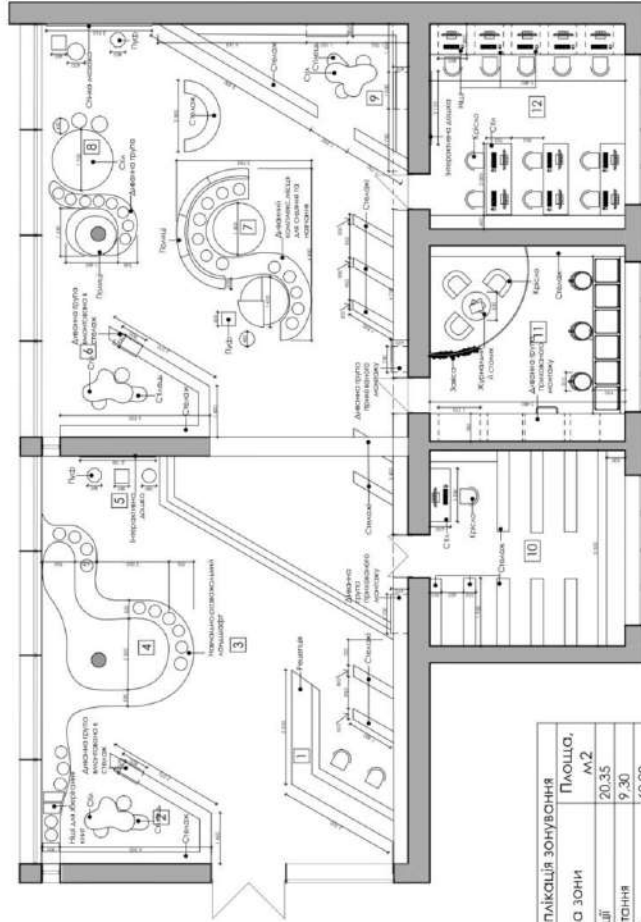
КНУТА

План розташування меблів та обладнання бібліотеки

Номер зони	Назва зони	Площа, м ²
1	Зона Реєстрації	20,35
2	Зона тихого читання	9,30
3	Загальна зона	60,28
4	Ігрово-навчальна зона	24,38
5	Інтерактивна зона	3,79
6	Зона тихого читання	9,26
7	Загальна зона	69,62
8	Ігрово-навчальна зона	17,94
9	Зона тихого читання	23,75
10	Бібліотечний архів	30,11
11	Зона тихого читання	30,12
12	Комп'ютерна зала	31,52
	Всього	330,42 м²

Користувач: А-08	Користувач: А-08	Дипломна бакалаврська робота
Висновок: Діагностика інтер'єру приміщення бібліотеки для дітей	Діагностика інтер'єру приміщення бібліотеки для дітей	
	План розташування меблів та обладнання бібліотеки	
		1:100
		КНУДА

ПЛАН ПІДАЛОГИ

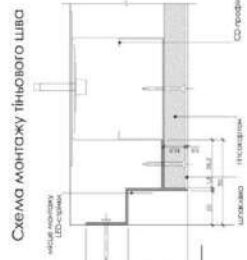

Умовні позначення:

- квершин АМ Матпестер (темно-оливковий) [5,71,23,74 м²]
- квершин кедр марбле (вітло-оливковий) [5,42,79 м²]
- поліуретанова полімерна налісна підлога (венікський паркет) [5,173,81 м²]
- квершин АМ Растарде (молочний) [5,38,49 м²]
- поліуретанова полімерна налісна підлога (оліксовий) [4,83,73 м²]
- вісита підлога [100,0,00]
- лежк підлогу підлоги

А-09	Користувач	Аліса В.А.	Дипломна бакалаврська робота	
	Висновок	Дієволю Ю.Р.		
			План підлоги	1:100

План стелі

Умовні позначення:

- - стеля гіпсокартону $S=50.65 \text{ м}^2$
- - існуюча стеля під фарбування $S=194.76 \text{ м}^2$
- [m=0.007] - позначка існуючого рівня стелі
- [m=0.009] - позначка апускання стелі чи конструктивного елемнту
- - балки $S=29.12 \text{ м}^2$
- - конструктивний елемент стелі $S=49.52 \text{ м}^2$

Примітки:

- за позначку 0.000 прийнято рівень верхньої плити перекриття.

A-10		Дипломна бакалаврська робота	
Керівник	Айова В.А.	Аналіз програми інверсії приміщення	КНУДА
Виконав	Дельвіно Ю.Р.	Об'єктивний аудит	
		План стелі	
		1:100	

План розміщення освітлювальних приладів

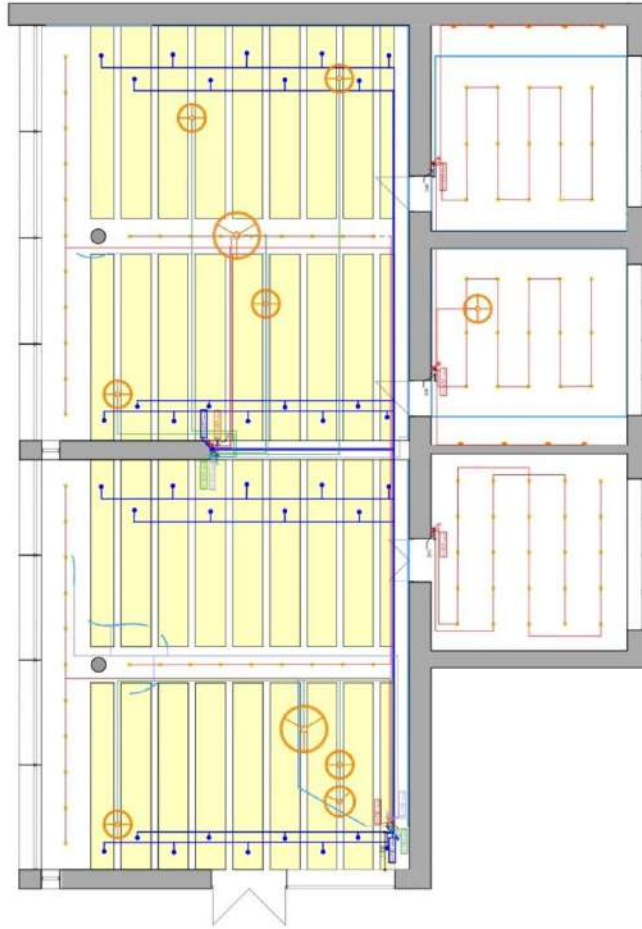

Умовні позначення:

- - LED-панелі (матове скло);
 - - світлодіодна стрічка;
 - - врізний світильник;
 - - світильник настінний;
 - - люстра;
- Примітки:**
- 1 - група світильників на висоті 3,650 від рівня підлоги;
 - 2 - група світильників на висоті 3,700 від рівня підлоги;
 - 3 - група світильників на висоті 3,800 від рівня підлоги;
 - 4 - три люстри на висоті 4,360 від рівня підлоги;
 - 5 - три люстри на висоті 3,170 від рівня підлоги;
 - 6 - три люстри на висоті 3,600 від рівня підлоги;
- дивитися розвал з розгоріткою;

A-11		Дипломна бакалаврська робота	
Користувач:	Аболєв В.А.	Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара	
Виконав:	Дашченко Ю.Р.	Область освіти і науки	
		План розміщення освітлювальних приладів	
		КНУТА	
		1:100	

План прив'язки вимикачів

Умовні позначення:

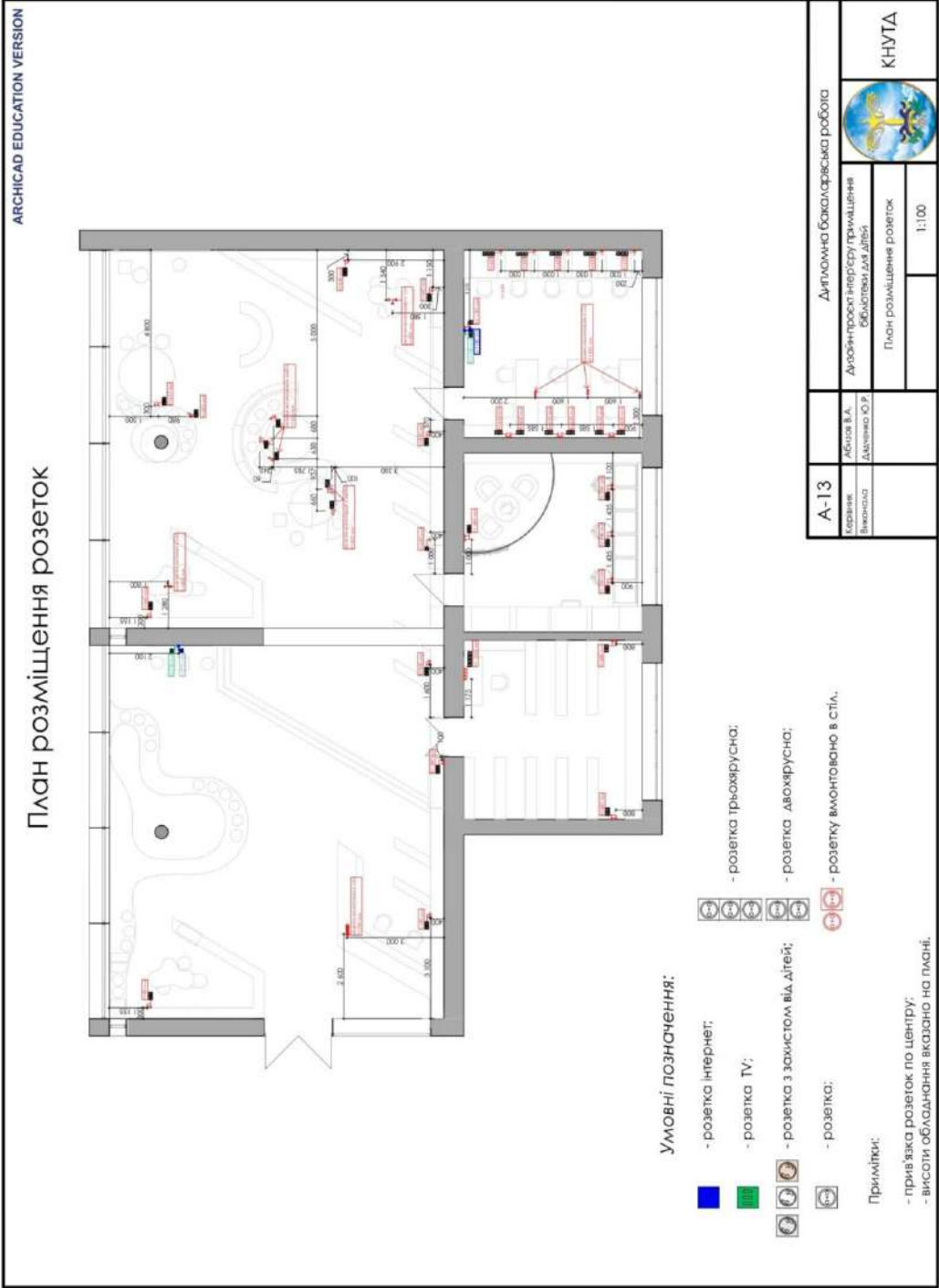
- - вимикач проходний двоклавішний;
- - вимикач двоклавішний;
- - вимикач трьохклавішний;
- - вимикач чотирьохклавішний;

Примітки:

- колір вимикача вказує яку групу освітлювальних приборів він вмикає та вмикає;
- розміщення вимикачів та додаткових ел. приборів дитись на розгортках.

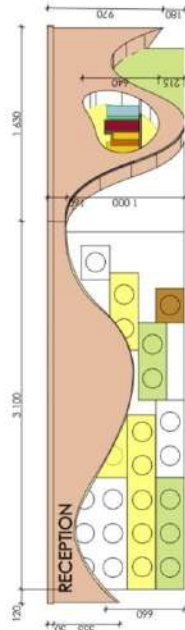
- - вимикач світло-синього кольору вмикає групу декоративного освітлення, LED-стрічки;
- - вимикач зеленого кольору вмикає люстри;
- - вимикач червоного кольору вмикає всі інші світильники;
- - вимикач синього кольору вмикає групу загального освітлення, LED-панелі.

А-12	Автори: Алієв Б.А. Давидюк Р.	Дипломна бакалаврська робота
Курсник	Висновок	Дизайн-проект інтер'єру приміщення Бібліотеки ДАА АЛЕР
План прив'язки вимикачів		КНУТА
		1:100

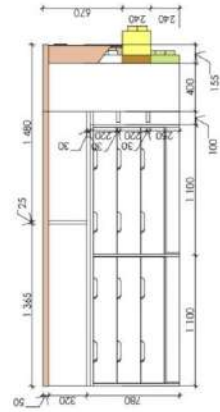

Креслення стійки ресепшину

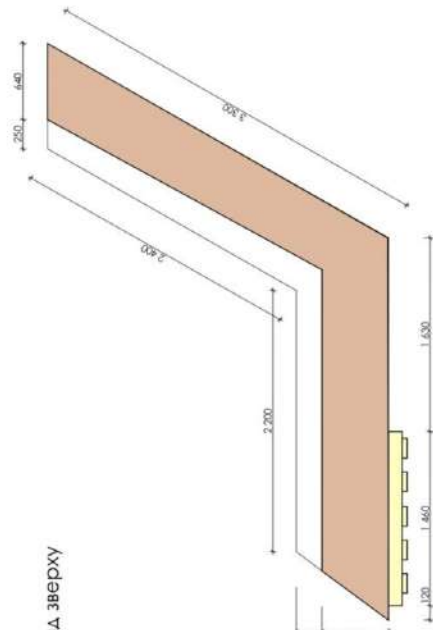
Вид спереду

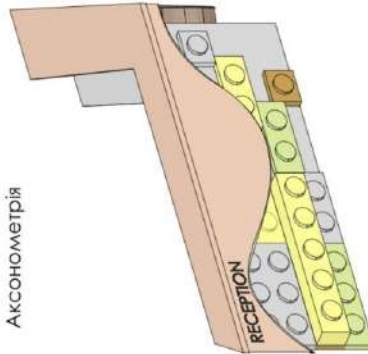
Вид збоку

Вид зверху

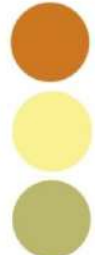
Аксометрія

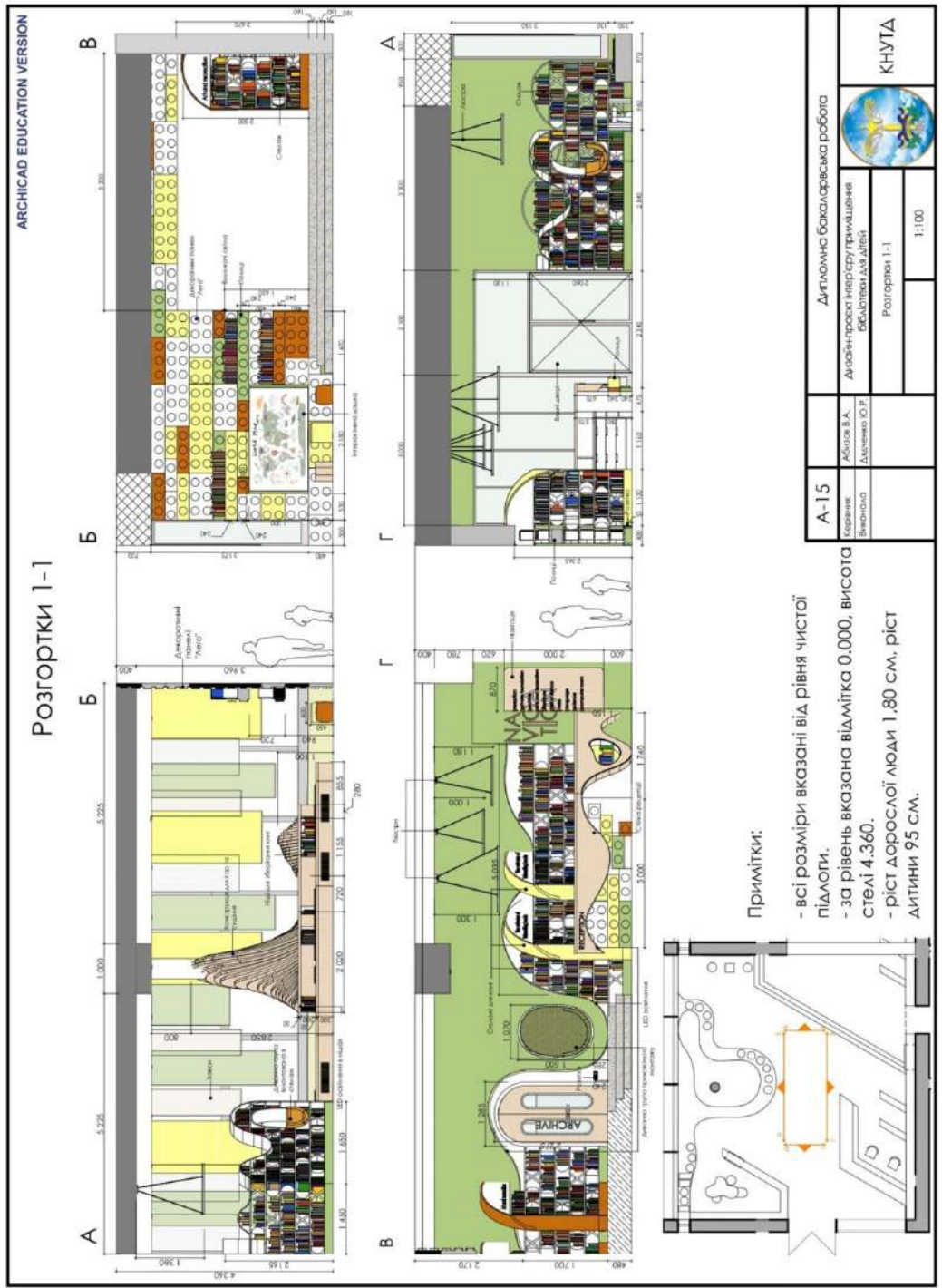
Матеріали

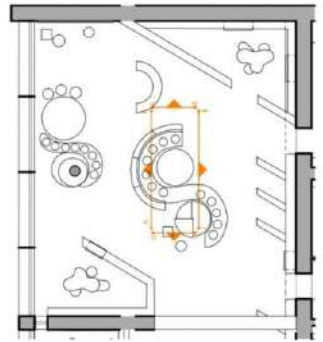
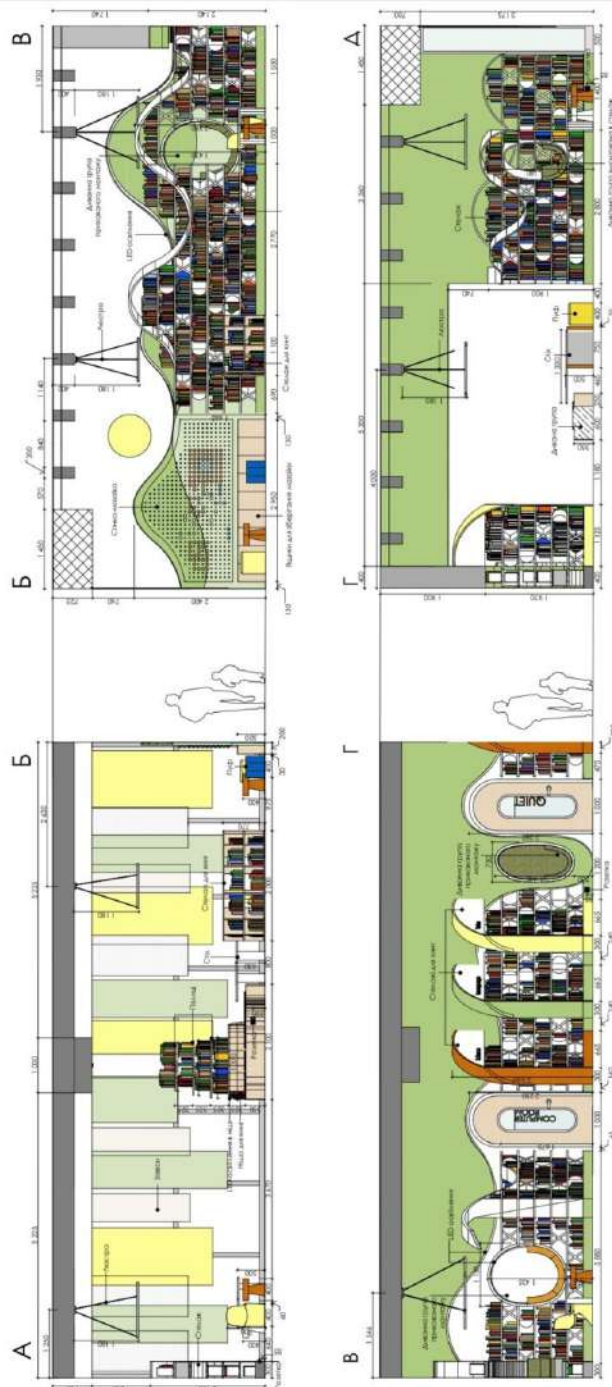
Паспорт кольорів

A-14		Дипломна бакалаврська робота	
Користувач	Аболєв В.А.	Дисципліна	Дипломна робота
Виконавець	Данилюк Ю.Р.	Курс	Креслення стійки ресепшину
		Масштаб	1:100
КНУТА			

Розгортки 2-2

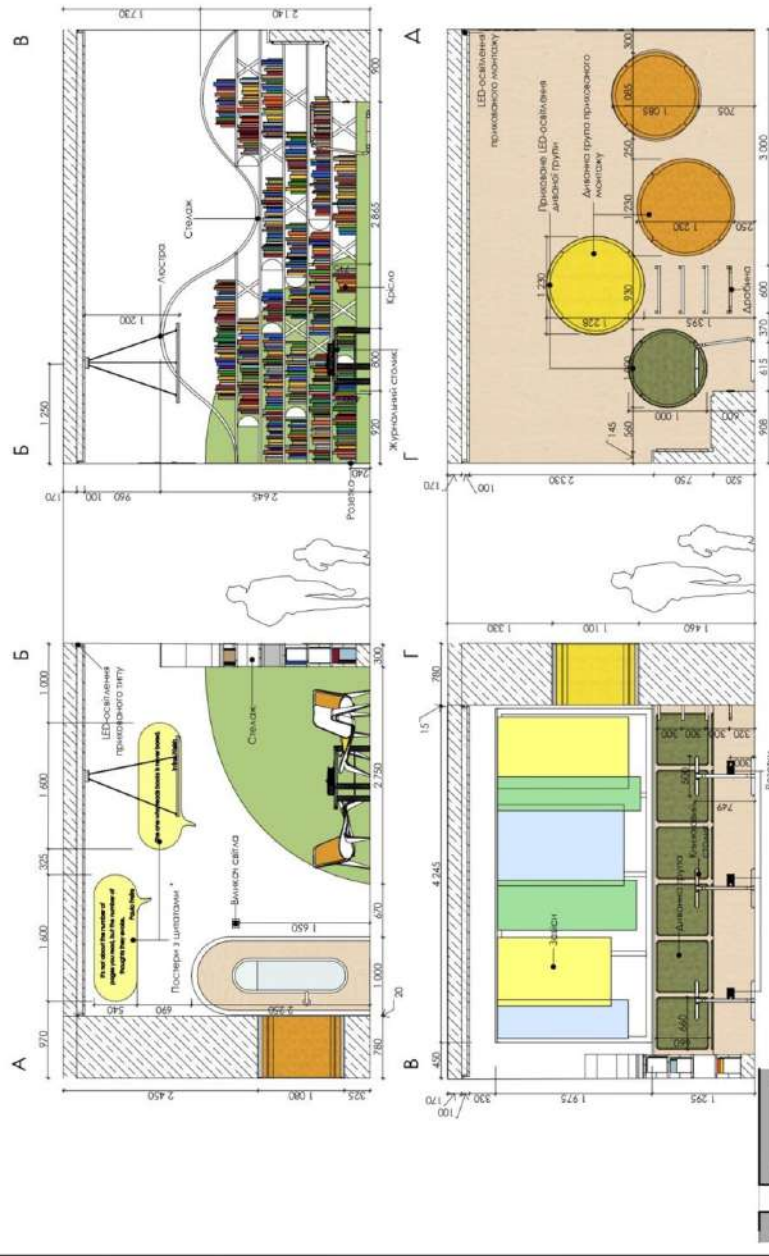

Примітки:

- всі розміри вказані від рівня чистої підлоги.
- за рівень вказана відмітка 0.000, висота стелі 4.360.
- ріст дорослої людини 1,80 см, ріст дитини 95 см.

A-16	Абіта В.А. Діагностика	Дипломна бакалаврська робота
Кориняк Височка	Діагностика інтер'єру приміщення СББС України	КНУДА
	Розгортки 2-2	
		1:100

Розгортки 3-3

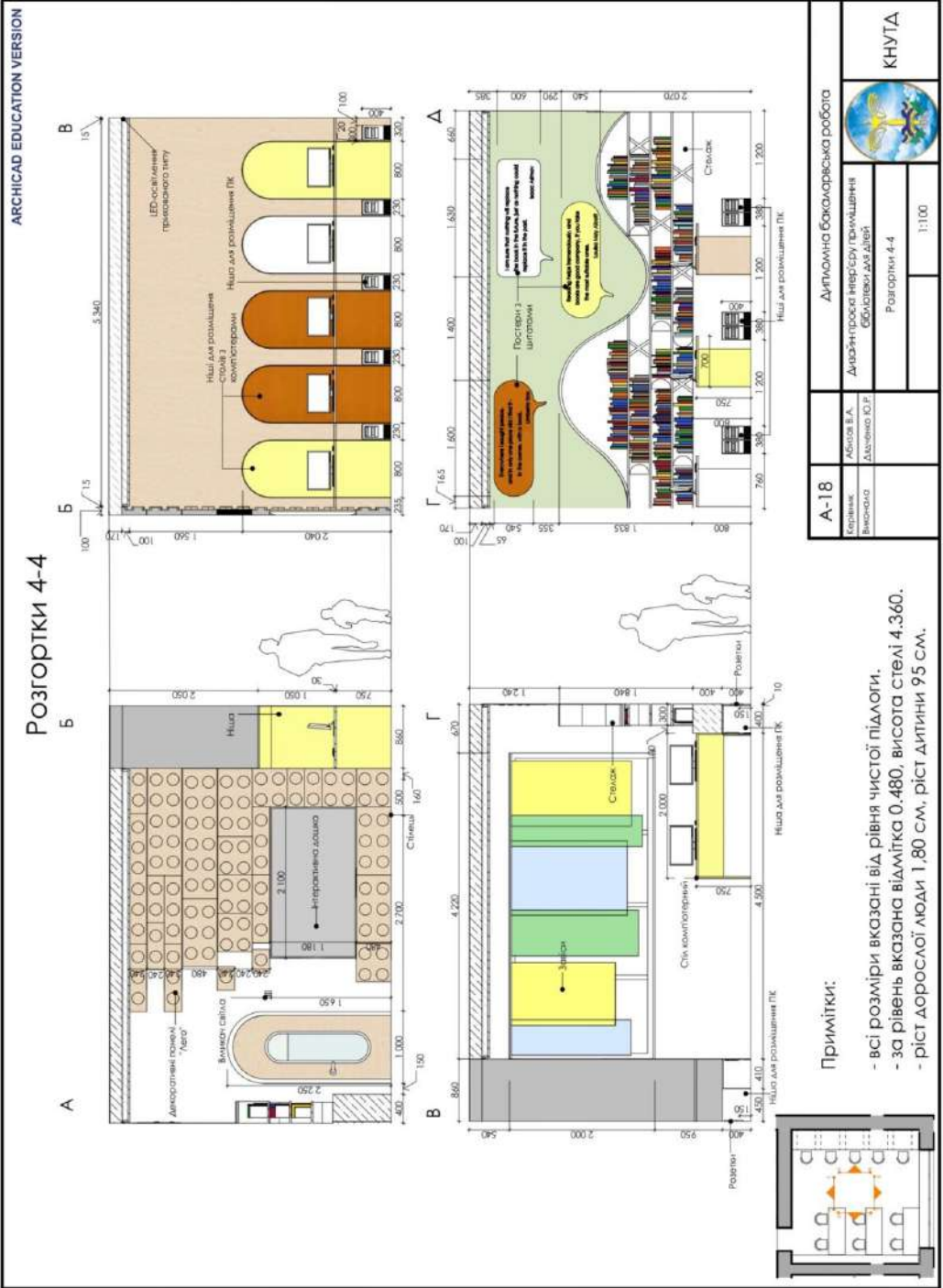
Примітки:

- всі розміри вказані від рівня чистої підлоги,
- за рівень вказана відмітка 0.480, висота стелі 4.360,
- ріст дорослої людини 1.80 см, ріст дитини 95 см.

Картонка	А-17	Абіта В.А.	Дипломна бакалаврська робота
Висновок		Діагностична інтер'єрна приміщення	
		Діагностика І.Р.	Об'єкту для дієт
			Розгортки 3-3
			1:100

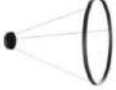

КНУДА

ARCHICAD EDUCATION VERSION

Специфікація освітлювальних приладів

№	Найменування	Зображення	Виробник	Артикул	Кількість, м ²
1	Люстра МАУТОНІ		МАУТОНІ (Німеччина)	29174	10 шт.
2	Точковий вбудований світильник Prima Luce AR-Q-001 D85mm		Prima Luce	444857	95 шт.
3	LED-панель OPAL IP20		Ecostrum	72555	150,24 м ²
4	Настінний світильник бра 9720 ARCH Nowodvorski		Nowodvorski	20-82081	9 шт.

A-19	Альба В.А. Керівник Викладач	Діагностика інтер'єру прикриття об'єктами для Державного ІОР	Дипломна бакалаврська робота	КНУТА
		Специфікація освітлювальних приладів		
			1:100	

ARCHICAD EDUCATION VERSION

Специфікація меблів

№	Найменування	Зображення	Виробник	Артикул	Кількість, м ²
1	Стілець. Модель RD-4536 Білий.		ProHouse	RD-4536	3 шт.
2	Стілець BELT		BELT	WS-07-04	6 шт.
3	Стілець ПІЛЛАР		ПІЛЛАР	TR-01	6 шт.
4	Крісло DEAR		DEAR	DDra-01	3 шт.
5	Робоче крісло ІКЕА SKRUVSTA Ysane білий		SKRUVSTA	278621698	2 шт.
6	Стіл письмовий HOVERLA зелений		Hoverla	HOVS-128-04	5 шт.
7	Журнальний столик WELL M		WELL	W14-74-30	1 шт.

A-20	Аболю В.А. Корвене Виноград	Дипломна група/привласнене Спеціалізація для АРХІТ	Дипломна бакалаврська робота
			1:100

КНУТА

ARCHICAD EDUCATION VERSION

Специфікація меблів

№	Найменування	Зображення	Виробник	Артикул	Кількість, м ²
8	Журнальний приставний столик LYRA БІЛИЙ		LYRA	T01-40-18-2	3 шт.
9	Стелаж Dao 3-6		Lovko	61724036	9 шт.
10	Стелаж для книг і декору полиця для книг, стелаж на 12 комірок М-8		VAYS	-	3 шт.
11	Пуф дизайнерський м'який Stone		4Corners	COR-21	2 шт.
12	Крісло-пуф Moonу Baloo 2074		Joyf	92513187	2 шт.
13	ПУФ МАРК ЖОВТИЙ		Bonsso	-	2 шт.

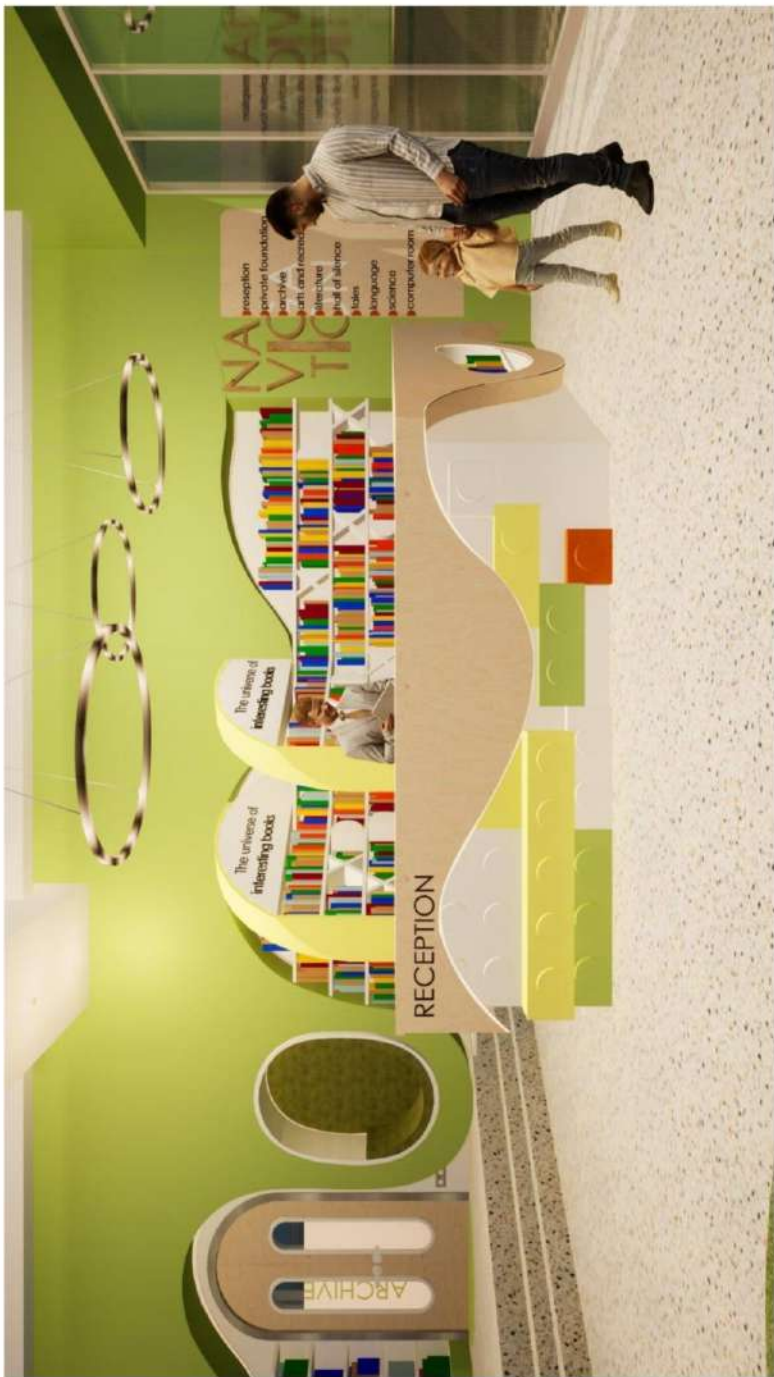
A-21	Абіла В.А. Ділячкова	Ділячкова Ю.Р.	Дипломна бакалаврська робота	КНУТА
Керівник Викладач	Аналіз програми інтер'єру приміщення Специфікація меблів	Специфікація меблів	1:100	

ARCHICAD EDUCATION VERSION

A-23		Дипломна бакалаврська робота	
Керівник:	Малик В.А.	Дипломні проекти: Інтер'єр/приватлення	
Виконав:	Данилюк Ю.Р.	Область: Львівська	
		Вулиця: І	
		1:100	
		КНУТД	

ARCHICAD EDUCATION VERSION

A-25	Дипломна бакалаврська робота	
Керівник: Виконав:	Аболос В.А. Далаченко Ю.Р.	Державний університет «Львівська політехніка»
	Вузолівців 3	КНУТД
	1:100	

ARCHICAD EDUCATION VERSION

A-26	Молов В.А. Дмитренко Ю.Р.	Дипломна бакалаврська робота	 КНУТА
Керівник: Виконавця	Дипломні проекти Інтер'єру/приватлення Об'єктами для АРХІТ	Визначення 4	
		1:100	

ARCHICAD EDUCATION VERSION

A-27	Автори: В.А. Давиденко, Ю.Р. Виконюк	Дипломна бакалаврська робота
Курс:	Дипломна робота з інтер'єру/приміщення	Дипломна робота з інтер'єру/приміщення
Викладач:	Давиденко Ю.Р.	Вулиця № 5
Масштаб:	1:100	КНУТД

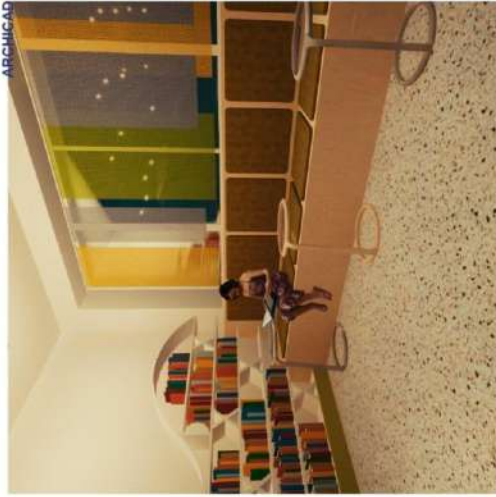

ARCHICAD EDUCATION VERSION

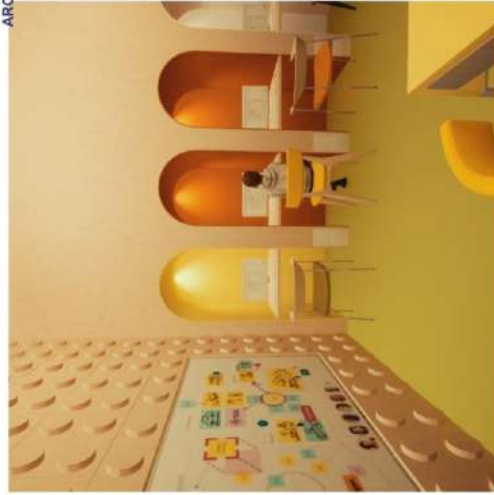
A-28		Дипломна бакалаврська робота	
Керівник:	Молов В.А.	Дисципліна: Інтер'єрний дизайн/приватизація	
Виконав:	Данилюк Ю.Р.	Спеціальність: Дизайн інтер'єру	
		Вузол: 6	
		Масштаб: 1:100	
		КНУТА	

A-29		Дипломна бакалаврська робота	
Керівник:	Абашко В.А.	Дипломний проект: Інтер'єр приватного бібліотеки для дітей	
Виконав:	Данилюк Ю.Р.	Вступальні 7	
		1:100	
		КНУТД	

A-30		Дипломна бакалаврська робота	
Керівник:	Молов В.А.	Дипломні проекти: Інтер'єр/приватизація	
Виконав:	Данилюк Ю.Р.	Об'єктом для диплому	
		Вулиця Цілі 8	
		1:100	
		КНУТД	

Опубліковані тези за темою та сертифікат за участь в V Міжнародній
науково-практичній конференції

Міжнародна науково-практична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ

УДК 747

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ ПУБЛІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

ДЯДЧЕНКО Юлія

Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

juliadyadchenko1@gmail.com

Метою дослідження є визначення особливостей формування предметно-просторового середовища дитячих бібліотек. Проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід формування інтер'єру сучасної поліфункціональної бібліотеки. Виявлені новітні тенденції в дизайні внутрішнього простору бібліотеки для дітей, особливості та аспекти художньо-образних та колористичних рішень організації сучасного простору. Доведена необхідність розвитку таких закладів з використанням сучасних підходів до проектування інтер'єру.

Ключові слова: бібліотека для дітей, дизайн інтер'єру, дизайн проектування, інтерактивний простір, модульні меблі.

ВСТУП

В новітні часи дизайн бібліотечних просторів привертає увагу як не випадкова територія для творчості. Особливо це стосується бібліотек для найменших читачів. Адже найпростіший спосіб переконатися в тому, що ми виховуємо освічених дітей, — навчити їх читати, знайти книжки, які сподобаються, дати до них доступ та створити дітям простір вільного читання. Тобто – бібліотеку. Варто зауважити, що раніше бібліотеки виконували саме функцію вільного доступу до знань. Нині для цього достатньо скористатися смартфоном. А от фізичний простір спілкування, майданчик для різного роду освітніх навчань, суспільних активностей, для функціонування постійних та тимчасових мистецьких виставок, - для такої вибухової творчої діяльності потрібні інші стіни, так би мовити. І проблеми формування сучасного бібліотечного проекту стають доволі актуальними в розробках фахівців.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета роботи полягає у виявленні сучасних тенденцій та підходів в проектуванні інтер'єру бібліотеки для дітей. У зв'язку з цим найважливішим питанням головною вимогою постає й задача зонування бібліотечної території. Вона стає неосяжною за своїм призначенням. Сюди можна прийти поспілкуватися, познайомитися з електронними іграми розвитку, використати фільми, аудіофайли у власних творчих ідеях, розвинути навички різних ремесел, почути звучання музичних

інструментів тої ж таки бібліотечної колекції.. Чому б ні?! Зонування при таких широких перспективах дійсно дуже важливе та передбачає способи максимального задіяння всієї наявної у розпорядженні площі, використання простору по максимуму. А як мінімум – можна облаштувати куточок, де вголос читають дитячі книжки – це не дивина для дитячої території, де сповідується свобода й задоволення від читання. Навіть дизайн приміщення має сповідувати цю свободу. Читати, думати, спілкуватися.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Створити дизайн маленької бібліотеки чи великого бібліотечного монстра – завдання не з легких для будь-якого приміщення, адже вписати різні функціонально важливі зони необхідно за різних обставин. Доводиться долати й занедбані старі території, й надто традиційні конструкції читального залу та книгосховища, рішення про внесення змін обґрунтовувати й на психологічному рівні. І ніколи не забувати про головне завдання бібліотеки - про доступність книжки будь-якому читачеві[1].

Напевно, самий головний аспект у проектуванні бібліотеки це її розміщення. Доречним відкрити бібліотеку у людському місці, де постійний потік людей, це можуть бути торгові центри, приміщення як і приватного, так і державного призначення, культурно розважальні центри чи житлові будинки[2].

Цікавий простір можна створити в приміщенні будь-якої площі, наповнення правда буде різним. В маленькій за площею бібліотеці розмістити окремо виставку картин і залу для проведення презентацій може не вийти, але в таких випадках простір може виконувати різну функцію в окремо відведений час. Бібліотека має бути оснащена меблями, які швидко трансформуються і дозволяють створити різні сценарії в просторі, чи то один суцільний стіл для конференцій та презентацій, чи то окремі столики для тихого читання. Ситуація у великих приміщеннях буде значно простішою. Зони можна розділити перегородками, книжковими стелажми чи взагалі стіною, що звичайно дасть змогу кожній зоні виконувати одну функцію. Якщо розглядати дитячу бібліотеку, то можливість дітям створювати власноруч простір, де вони можуть читати чи спілкуватися з однолітками - це дає відчуття свободи і залучає до творчості, і підвищує інтерес до місця в якому дитина знаходиться. Для активних читачів доречно створити зону, де вони можуть бігати, гратися, лежати. Зараз є можливість створювати «приховані» полиці у конструкціях по яких можна навіть бігати. Такі конструкції бувають різних форм і розмірів, та складають враження у дітей ніби вони лазять на скелі чи плывуть на хвилі.

Зараз коли цифровий світ стрімко розвивається і вже не те що кожен другий дорослий з гаджетом, а вже кожна друга дитина зі смартфоном, то для кожної другої бібліотеки є важливо упровадження в свою систему не лише паперових книг, але і електронних ресурсів.

Також це можуть бути інтерактивні дошки чи «живі» книги, де діти можуть повністю поринути в зміст книги, супроводжуючи аудіофайлами та живими ілюстраціями на екрані.

Взаємозв'язок приміщень повинен розподілятися так, щоб забезпечити комфортний фізичний рух дітей та соціальну транзакцію у просторі, на який безпосередньо впливають властивості середовища[3]. У такому випадку слід застосувати метод розподілення на зони «шуму» та «тиші». Звісно, зони в будь-якому інтер'єрі повинні взаємодіяти між собою, але, якщо це простір, який поєднує в собі процес концентрації та активної діяльності, то слід використовувати технології модульних перегородок та меблів, що забезпечують тимчасову приватність.

В залежності, яке функціональне призначення виконує зона дизайнер враховує і візуальне сприйняття середовища. Доречним в зонах для поглибленого читання виділити простір спокійними відтінками, які не відволікатимуть і дадуть змогу зосередитись над книгою. В зонах, де діти колективно працюють, спілкуються на певу тему, влаштовують мозкові штурми, простір має підігрівати інтерес, стимулювати активну діяльність та сприяти генерації ідей, в такому випадку краще використати яскраві кольори(теплі відтінки в поєднанні з їх компліментарні відтінками).

Роль цікавого художнього елемента в дизайні бібліотеки може виконувати стелаж. Розміщення полиць під різним кутом чи гра з формою та кольором, дає цікаве стилістичне рішення, але при цьому виконує своє функціональне призначення. Досить неочікувано і яскраво в інтер'єрі можуть виглядати модульні меблі різної форми та кольору, що додасть акценту в просторі.

Ознайомлюючись з досвідом проектування бібліотек, не можна не звернути увагу на дитячу бібліотеку в Біллунді (Швеція). Книжкові полиці тут поєднанні з ігровими майданчиками (Рис.1).

Рис.1. Фото інтер'єру дитячої бібліотеки в Біллунді (Швеція)

Дизайн бібліотеки розроблений так, щоб надихати відвідувачів різного віку через ігри та творчість. Подібна концепція впливає з переконання авторів проекту в тому, що інтуїтивний ігровий підхід до навчання набагато краще за жорстку дисципліну і одноманітність,

оскільки мотивує дітей і дорослих вчитися «для себе». А в Афінах у публічній бібліотеці можна займатися як йогою так і програмуванням.

Важливим є також підбір оздоблювальних матеріалів та меблів, бо саме ці елементи впливають на розвиток тактильності у дітей саме раннього та дошкільного віку. Для них необхідним є забезпечення інтер'єру різноманітними панелями модульних ігор будь то чи складання войлочних мозаїк чи магнітні дошки з об'єднаними фігурками представниками фауни. Варто звернути увагу на методику самостійного моделювання простору, що розвиває креативність і творчість у дітей. В такому випадку можна використати модульні меблі чи невеликі стелажі для книг. Саме головне, що бібліотека впливає на формування позитивних якостей у дитини після такої самостійної творчості.

ВИСНОВКИ

В ході роботи було проведено аналіз бібліотечного простору, виділено основні функціонально-планувальні структури, виявлені нові методи і прийоми зонування, проведено підбір оздоблювальних матеріалів та меблів внутрішнього простору бібліотеки для дітей. За останні десятиліття діяльність такої інституції як бібліотека настільки змінилася, що тепер це простір – не лише для читання, а й для роботи, соціалізації і безупинного розвитку без обмежень. Рішення інтер'єру бібліотеки повинно враховувати створення затишку, збереження краси приміщення та, безперечно, працювати на ту багатофункціональність, що її вимагає час. Якщо ви сприймаєте бібліотеку як полицю із книгами, вона може здатися явищем старомодним та застарілим. Але новітні дизайнерські проекти можуть довести протилежне. Бібліотеки дійсно є воротами у майбутнє.

ЛІТЕРАТУРА

1. Чотири простори бібліотеки: модель діяльності: практичний посібник. О. Бояринова, О. Бруй, Л. Лугова, Я. Сошинська, І. Шевченко. Київ: ВГО Українська бібліотечна асоціація, 2020. 104 с.

2. Будівлі бібліотек: будівництво, проектування, дизайн: бібліогр. письм. довідка (кн., брош., ст. з період. вид. та зб. за 1910 – серп. 2012 рр.). / Держ. наук. архітектур.-буд. б-ка ім. В. Г. Заболотного; уклад. Д. О. Мироненко. К., 2012. 31 с.

3. Architecture for Children: Understanding Children Perception towards Built Environment Ismail Said (PhD) Associate Professor Department of Landscape Architecture Faculty of Built Environment, Universiti Teknologi Malaysia. URL: bismail@utm.my (дата звернення: 14.03.2021).

Міжнародна науково-практична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ

**DIADCHENKO Y.
FEATURES OF INTERIOR DESIGN PUBLIC LIBRARY FOR
CHILDREN**

The purpose of the study is to determine the features of the formation of the subject-spatial environment of children's libraries. The domestic and foreign experience of forming the interior of a modern multi-functional library is analyzed. The latest trends in the design of the internal space of the library for children, features and aspects of artistic and color solutions for the organization of the modern space are revealed. The need for the development of such institutions using modern approaches to interior design has been proven.

Keywords: children's library, interior design, project design, interactive space, modular furniture.

СЕРТИФІКАТ

УЧАСНИКА

ЮЛІА ДЯДЧЕНКО

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ

V міжнародна
науково-практична
конференція

27 КВІТНЯ 2023

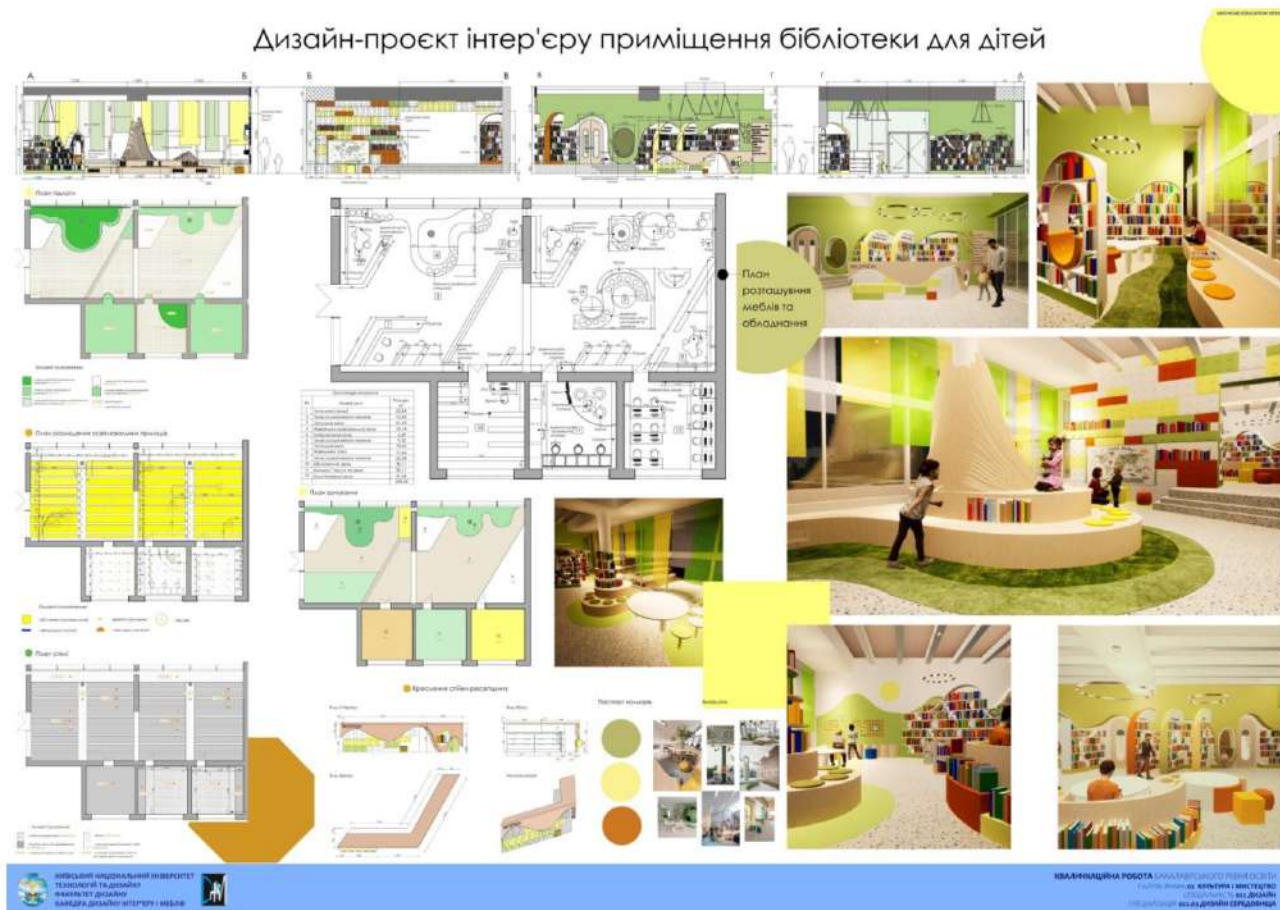
РЕКТОР
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ

ІВАН ГРИЩЕНКО

Ілюстративний планшет

Дизайн-проект інтер'єру приміщення бібліотеки для дітей

Додаток Г

Таблиця 1. Експлікація зонування

Експлікація зонування		
№	Назва зони	Площа, м ²
1	Зона реєстрації	22,84
2	Зона усамітненого читання	13,45
3	Загальна зона	61,42
4	Навчально-розважальна зона	18,14
5	Інтерактивна зона	4,49
6	Зона усамітненого читання	9,32
7	Загальна зона	70,01
8	Навчальна зона	17,66
9	Зона усамітненого читання	22,38
10	Бібліотечний архів	30,11
11	Кімната "тихого читання"	30,11
12	Комп'ютерна зала	31,54
		330,42

Таблиця підбору меблів для дітей дошкільного віку

Група меблів	Колірне маркування	Зріст дитини, см	Висота стільниці від підлоги, см	Висота стільчика від підлоги, см
00	зелений	до 85	34	18
0	білий	85-95	40	21
1	яскраво-жовтий	95-116	46	26
2	фіолетовий	116-121	53	31
3	жовтий	від 121	59	35

Група меблів	Колірне маркування	Зріст дитини, см	Висота стільниці від підлоги, см	Висота стільчика від підлоги, см
00	зелений	до 85	34	18
0	білий	85-95	40	21
1	яскраво-жовтий	95-116	46	26
2	фіолетовий	116-121	53	31
3	жовтий	від 121	59	35

Додаток Е

**Норми штучного та природного освітлення
виробничих приміщень (витяг з „Будівельних норм та правил“**

Характеристика зорової роботи	Х о. га ■ - а 2 я	Розряд зорової роботи	Штучне освітлення		Природне освітлення		Суміщене освітлення	
			Освітленість, лк		КПО, %			
			при комбінованому освітленні	при загальному освітленні	при верхньому чи комбінованому освітленні	при боковому освітленні	при верхньому чи комбінованому освітленні	при боковому освітленні
Високої точності	0,3-0,5	Ш	2000—100	500—200	5	2	3	1,2
Середньої точності	0,5—1,0	IV	750—300	300—150	4	1,5	2,4	0,9
Малої точності	1—5	V	300—200	200—100	3	1	1,8	0,6
Загальне спостереження за ходом виробничого процесу		УШ		75—30	1*	0,3*	0,7'	0,2-

* При постійному спостереженні за процесом. ** Норматив стосується роботи при середньому контрасті об'єкту з фоном і темним фоном